73STE JAARGANG No. 9513 DINSDAG 10 JANUARI 19..

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofdredacteur: A. G. Jansen Uitgeve: N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao

Kantoor: Conscientiesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 23858. Advertenties 23550. Abonnementen en Bezorging 24399. Abonnementsprijs: Benedenwinden, Bovenwinden, Suriname ƒ 2.50. Buitenland ƒ 3.— per maand (bij vooruitbetaling)

HENNY EMAN in Staten teruggekeerd

Minister v. d. Meer beantwoordt vragen van statenleden Bikker en v. d. Hoeven

Bouwkredietbank begint weldra werkzaamheden

Willemstad. — Een oude vertrouwde figuur is gistermiddag in de Staten der Nederlandse Antillen weergekeerd. Het was de heer Henny Eman, eens de grote man van Aruba, om wie alles draaide wat er op het schone Lago-eiland gebeurde en die een machtige partij aanvoerde, waarmede men rekening te houden had. In de laatste verkiezingen — nu al weer meer dan een jaar geleden — werd hij kansloos verslagen en dat deprimeerde hem zo, dat hij er tot nu toe niet kon komen zich weer in de Staten te vertonen. Tot ploseling de enige tijd geleden in de „Amigoe di Curaçao" uitgesproken veronderstelling werkelijkheid werd. Henny keerde terug in het oude milieu, waarin hij zich reeds sinds 7 april 1942 had bewogen. Hij nam daarmede de trijd tegen zijn oude tegenstanders weer op en versterkte de oppositie met een waardevolle stem!

Belastingverhoging voor vaste inkomens!

Henny, gezeten tussen Voges en Fifi Römer, heeft uit de verschillende stemmingen, die gistermiddag naar aanleiding van de ingediende amendementen werden gehouden, kunnen ervaren, dat zijn partijgenoot Geerman zich duidelijk in het kamp van de tegenstander bevindt, iets waar de AVP-kiezers het zeker niet mee eens zullen zijn! Maar zo kan het gaan in de politiek. De kiezers spreken zich uit, doch de geachte afgevaardigde gaat zijn gang en heeft lak aan de partij-discipline. De Democraten zouden wel gek zijn, als zij daar niet van profiteerden. Maar wanneer in hun eigen gelederen zulk een obstinaat heerschap het vijandelijk kamp ging steunen, zou hij terecht ten spoedigste geroyeerd worden!

V. D. HOEVEN
....buitenlanders terug?....

De Staten begonnen gistermiddag aan een agenda van tien punten, waarvan nummer laatst uit de begroting voor het jaar 1956 bestond. Zij brachten het in ruim vier uur tijd tot de behandeling van 6 punten, waaronder de ingekomen stukken en enkele adviezen. De voltallige regering, geflankeerd door een heel legér adviseurs en deskundigen had aan de lange tafel aan de zijde van de publieke tribune plaats genomen. Aan het Staten-college ontbraken alleen de heren Dip en Yrausquin.

De vergadering ging akkoord met de adviezen betreffende het Voorlopig tevens Eindverslag op de ontwerp-landsverordening 1944; betreffende het Eindverslag op de ontwerp-landsverordening tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht voor Curaçao; betreffende het Eindverslag op de ontwerp-1ste Aanvullende begroting 1955; en twee aan de Minister-President gerichte brieven met betrekking tot het overdragen van de N.V. „Zeebad Bonaire" (met welke overdracht de Commissie het niet eens is, zoals de „Amigoe di Curaçao" trouwens enige dagen geleden reeds meldde). Het advies betreffende het Voorlopig tevens Eindverslag op de ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Verordening van de 21ste oktober 1921 tot regeling van het toezicht op krankzinnigen werd naar de Commissie terugverwezen.

De 26 vragen van Bikker

Minister van der Meer beantwoordde vervolgens de op 8 november van het vorig jaar door het Statenlid Bikker gestelde vragen over het conflikt te Nieuwpoort. (Wij geven hier de 26 vragen, stuk voor stuk gevolgd door het antwoord).

Vraag 1. Heeft de Minister kennis genomen van het arbeidsconflict op Nieuwpoort?

Antwoord: Jawel

Vraag 2. Kan de Minister mededelen welke bemiddelingspogingen zijn aangewend om dit conflict tot een vreedzame oplossing te brengen en tot welke resultaten dit heeft geleid?

Antwoord: a. De Landsbemiddelaar heeft op verzoek van de Mijnwerkersbond getracht te bemiddelen in het geschil, zonder dat een oplossing werd bereikt.

b. Nadat de besprekingen op een dood punt waren gekomen, ontsloeg de Mijnmaatschappij op staande voet 20 arbeiders waaronder enige bestuursleden van de Mijnwerkersbond.

Hierdoor brak er op zaterdag 3 september 1955 een staking uit. Op dezelfde dag heeft de Regering een afkoelingsperiode van 30 dagen afgekondigd, met het resultaat, dat het werk is hervat op 5 september 1955.

c. Vervolgens heeft de Landsbemiddelaar opnieuw contact gehad met partijen. Hij heeft echter daarvan verder afgezien, wegens de te hoge eisen van de bond en de starre houding van de Mijnmaatschappij, die bovendien de vertrouwelijke onderhandelingen in een krant liet publiceren. De Landsbemiddelaar heeft tegen het laatste geprotesteerd als „an unforgivable breach of ethics".

d. De Regering heeft vervolgens aan beide partijen arbitrage voorgesteld. Dit werd door de Bond aanvaard, door de Maatschappij verworpen en wel op zodanige wijze, dat daardoor ieder verder contact tussen Regering en de vertegenwoordigers van de Maatschappij op Curaçao werd afgesneden.

e. Vervolgens heeft de Regering de Directeur der Maatschappij te Amsterdam in overweging gegeven over te komen om dit contact te herstellen. Voor de directie is de gedelegeerde commissaris gekomen. Inmiddels brak de staking opnieuw uit en had ook deze overkomst geen resultaat.

Vraag 3. Is de Minister niet van oordeel dat van de zijde van de United Miners Union alle wettig geoorloofde middelen zijn aangewend om dit geschil tot een vreedzame oplossing te brengen?

Antwoord: De mijnwerkersbond heeft zich in het algemeen steeds bereid verklaard het conflict op vreedzame wijze op te lossen en heeft daartoe op verzoek van Landsbemiddelaar en van de Regering verschillende malen concessies gedaan. In pamfletten aan de mijnwerkers heeft de bond dikwijls een agressieve toon aangeslagen, die doet denken aan de stijl van tientallen jaren geleden, doch niet tegenover de wederpartij.

Vraag 4. Zo ja, is de Minister dan niet van mening, dat gelet op het stadium waarin het conflict thans is beland, dat de arbeidsvrede in de Nederl. Antillen in ernstig gevaar is gebracht door het ontactisch arbitrair en koppig optreden van de NV Mijnmaatschappij Curaçao in dit geschil?

Antwoord: Het optreden van de Mijn Maatschappij is zeker niet bevorderlijk geweest voor de arbeidsvrede.

Vraag 5. Acht de Minister het geen onverantwoordelijke daad, dat ter oplossing van het arbeids conflict de NV Mijnmaatschappij Curaçao stante pede 400 werknemers (waaronder plm. 45% Antillianen) heeft ontslagen?

Antwoord: Ik betreur het, dat de maatschappij op een gegeven moment tot een massaal ontslag, neerkomende op uitsluiting, is overgegaan.

Vraag 6. Erkent de Minister het verenigingsrecht, daaronder inbegrepen het stakingsrecht?

Antwoord: Het vakverenigingsrecht, alsmede de vrijheid om te staken, wordt erkend.

Vraag 7. Kan de Minister mededelen op grond waarvan 3 bestuursleden van de United Miners Union oorspronkelijk werden gearresteerd en vastgehouden?

Antwoord: De drie bestuursleden van de mijnwerkersbond zijn op 18 october 1955 gearresteerd op grond van het vermoeden, dat zij betrokken zouden zijn geweest bij het stichten van een brand, welke op die dag op het terrein van de Mijnmaatschappij is voorgevallen.

Van den beginne stond vast, dat deze bestuursleden niet in de buurt van het verbrande perceel konden zijn geweest. Evenwel had de bond daags tevoren een pamflet verspreid, dat als een ultimatum aan de maatschappij, aflopende te 12.00 uur des avonds op 17 oktober (enige uren voor de brand) kon worden gelezen.

Een en ander viel samen met het Koninklijk bezoek, hetgeen betekende dat de politie overbelast was en dat met verstoring van de openbare orde korte metten moest worden gemaakt.

Vraag 8. Is het de Minister bekend dat tijdens de staking te Nieuwpoort politie-ambtenaren rondreden die aan de arbeiders vragen stelden waarom ze niet gingen werken, terwijl de niet werkwilligen werden aangezegd om op het hoofdbureau van politie te verschijnen?

Antwoord: Hiervan is mij niets bekend. Reeds vóór de staking is door het plaatselijk hoofd van politie opdracht gegeven dat de politie zich op een volkomen onpartijdig standpunt diende te stellen. Deze opdracht is zelfs publiek bekend gemaakt.

De mogelijkheid bestaat, dat in de nerveuze en opgewonden stemming van het ogenblik volkomen onschuldige woorden als partijdige uitingen zijn opgevat en opgeblazen. Ook bestaat de mogelijkheid dat na de brand aan enige stakers werd aangezegd op het politiebureau te verschijnen in verband met het onderzoek. De vraag wordt dus ontkennend beantwoord.

Vraag 9. Acht de Minister dit geen zijdelingse intimidatie door politieambtenaren ter belemmering der uitoefening van het algemeen erkend stakingsrecht der arbeiders?

Antwoord: Indien de feiten zich hebben voorgedaan zoals de vragensteller het voorstelt, ja. Er is echter voor mij geen reden om te veronderstellen dat de feiten zich zo hebben voorgedaan.

Vraag 10. Is het de Minister verder bekend, dat op 18 oktober des morgens te plm. 11 uur de voorzitter van de Confederatie van Curaçaose Vakverenigingen samen met het kantoor-personeel en verschillende leden van genoemde confederatie uit hun kantoor aan de Middenstraat door de politie werden uitgezet, zonder enige opgave van redenen, dat hun voorts de toegang tot het kantoor werd ontzegd en de deur op last van de Procureur Generaal verzegeld?

Antwoord: Ja, met dien verstande, dat de verzegeling geschiedde op last van de Officier van Justitie.

Vraag 11. Is de Minister niet van oordeel, dat door deze daad grove inbreuk is gepleegd op het recht van vereniging en vergadering?

Antwoord: Deze vraag wordt straks tezamen met enige andere vragen beantwoord.

Vraag 12. Is het de Minister niet ten ore gekomen, dat gedurende de nacht van 18 op 19 oktober j.l. de stencil machine, toebehorende aan de Confederatie, door de politie in beslag genomen en tot heden toe niet is teruggegeven, waardoor de Confederatie ernstig wordt belemmerd in het geven van voorlichting aan hare leden. Acht de minister dit geen onrechtmatige daad?

Antwoord: De eerste vraag wordt bevestigend beantwoord. De tweede vraag wordt straks tegelijk met enige andere vragen beantwoord.

Vraag 13. Is het de Minister voorts bekend, dat op 21 oktober j.l. des namiddags te 7 uur door een der leden van de Confederatie werd bevonden, dat de zegels op de deur van het kantoor van de Confederatie waren verbroken; dat hierop de politie ter informatie werd opgebeld, wier antwoord luidde: „Nu mogen jullie er weer in, orders Procureur Generaal", en dat een schriftelijke machtiging op verzoek van de voorzitter der Confederatie om het kantoor te mogen betreden door de politie werd geweigerd?

Antwoord: Deze vraag wordt bevestigend beantwoord.

Vraag 14. Vindt de Minister dit optreden van de politie niet arbitrair, daar het vermoeden van brandstichting minstens even sterk in andere richting wijst en de kantoren van de NV Mijnmaatschappij Curaçao ook niet op last van de PG werden verzegeld en de directie niet de toegang tot de kantoren werd ontzegd i.v.m. het vooronderzoek?

Vraag 15. Is de Minister niet van oordeel, dat de vervolgingsambtenaar, in casu de PG, arbitrair is opgetreden door i.v.m. de brand op Nieuwpoort slechts de bestuursleden en leden van de United Miners Union te vervolgen en in arrest te stellen, terwijl evenzo de directie van de NV Mijnmaatschappij Curaçao voor hetzelfde feit verdacht en vervolgd had kunnen worden?

Antwoord: Deze vragen worden straks tezamen met andere vragen tegelijk beantwoord.

Vraag 16. Is het de Minister verder bekend, dat nu, na het vooronderzoek, geen enkel bewijs-materiaal tegen de bestuursleden van de United Miners Union i.v.m. de brand op Nieuwpoort is gevonden, men nu twee der bestuursleden in detentie houdt wegens overtreding van art. 138 bis van het Wetboek van Strafrecht?

Antwoord: Nadat geen bewijs te vinden bleek te zijn van brandstichting of enige vorm van deelneming daarin door de drie gearresteerde bestuursleden van de mijnwerkersbond, werd hun voorarrest gebaseerd op art. 138 bis.

Vraag 17. Is de Minister i.v.m. deze daad niet van mening, dat het hier eigenlijk coute que coute gaat om de vakbeweging de kop in te drukken, nu er van het oorspronkelijke vermoeden n.l. brandstichting geen bewijs kan worden geleverd, de bestuursleden van de United Miners Union ex art. 138 bis Wetboek van Strafrecht in arrest te houden en te vervolgen?

VOGES
....geen hardheid....

Antwoord: Deze vraag wordt straks beantwoord.

Vraag 18. Is het de Minister ook bekend, dat gedurende het vooronderzoek verschillende leden van de United Miners Union werden mishandeld om hun zodoende een bekentenis af te dwingen?

Antwoord: Dat leden van de mijnwerkersbond gedurende het vooronderzoek werden mishandeld om hun zodoende een bekentenis af te dwingen is mij niet bekend en ik heb geen enkele reden om dat te geloven.

Vraag 19. Is de Minister dit alles in overweging nemend niet van oordeel, dat de politioneele maatregelen de schijn wekken, alsof de Overheid tegen de vakbeweging is gekant met het gevolg, dat voor de buitenwereld de indruk is gevestigd dat het vakverenigingsrecht in de Nederlandse Antillen niet vrijelijk kan worden uitgeoefend?

Antwoord: Het antwoord volgt dadelijk.

Vraag 20. Kan de Minister voorts mededelen of het juist is dat de vertegenwoordiger der directie van de Mijnmaatschappij Curaçao reeds enige weken voor de brand op Nieuwpoort aan de PG verzocht heeft een willekeurige aanleiding te zoeken om de bestuursleden van de United Miners Union op te sluiten en het werk van dit bond onmogelijk te maken?

Antwoord: De plaatselijke vertegenwoordiger van de directie der Mijnmaatschappij schijnt meermalen contact te hebben gehad met de Procureur Generaal. Wat daarbij is besproken of verzocht is mij niet bekend.

Vraag 21. Is de minister bereid een diepgaand onderzoek in te stellen i.v.m. het vorenstaande? en indien blijkt, dat het Openbaar Ministerie of de Politie onrechtmatig of arbitrair heeft gehandeld betrokkenen overeenkomstig de ernst van het gebeurde te straffen en de garantie te verkrijgen dat herhaling daarvan zal worden voorkomen?

Antwoord: 11-12 (tweede vraag) — 14 — 15 — 17 — 19 — 21. De opvattingen der Regering aangaande de vrijheid van vakvereniging — het recht van vereniging en vergadering — is algemeen bekend. De Regering voelt zich niet erg gelukkig met de huidige regeling der arbeidsgeschillen en de daarmede samenhangende bepalingen. Er is reeds een commissie benoemd om deze zaken aan een studie en eventuele herziening te onderwerpen.

Dit alles is voor de Regering echter geen reden om zich te gaan begeven op het terrein van de strafrechtelijke vervolging, zolang deze vervolging op normale wijze geschiedt.

Uitdrukkelijk zij hier opgemerkt, dat „op normale wijze" niet hetzelfde is als „op rechtmatige wijze".

Ik wil hier vooropstellen, dat naar mijn mening het Openbaar Ministerie geheel rechtmatig is opgetreden, dat wil zeggen binnen de grenzen van zijn wettelijke bevoegdheden is gebleven. Doch ook binnen de grenzen van de wettelijke bevoegdheden kan een behandeling zijn hetzij een misbruik van die bevoegdheid, hetzij een verkeerd gebruik daarvan.

Misbruik van bevoegdheid, hetgeen in casu slechts denkbaar zou zijn in deze zin, dat men welbewust van de wettelijke bevoegdheid gebruik zou hebben gemaakt voor een ander doel dan waarvoor die bevoegdheid is gegeven, is mij in deze niet gebleken.

Dat wil niet zeggen, dat ik mij kan verenigen met al hetgeen er is gebeurd.

Er is alleen een verschil van inzicht tussen het O.M. en mijzelf omtrent de vraag wat in de gegeven omstandigheden door de redelijkheid wordt voorgeschreven.

Dit hangt af van de „gegeven omstandigheden".

Enige van deze omstandigheden zijn:

a. het feit, dat de Regering metterdaad getoond heeft bona fide vakverenigingen te willen beschermen;
b. het feit, dat art. 138 bis reeds op de helling stond;
c. het feit, dat de arbeiders de vrijheid tot staking hebben, hoezeer de Regering het uitbreken van stakingen wil voorkomen;
d. het feit, dat de onderhavige zaak zowel plaatselijk als internationaal grote repercussies kan hebben;
c. het feit, dat om al deze redenen door mij bij het O.M. op de grootst mogelijke voorzichtigheid is aangedrongen.

Ondanks deze omstandigheden zou de verstoring van de openbare ordo door brandstichting of op andere wijze — vooral gezien het moment, waarop dit zou gebeurd zijn — een krachtig optreden vereisen.

Dit neemt niet weg, dat het O.M. bij de uitvoering van de vervolgingshandelingen niet die prudentie heeft in acht genomen, die naar mijn mening in deze bijzondere taak — gezien de omstandigheden — in acht genomen had kunnen worden.

De feiten **moeten**, ik herhaal **moeten** de indruk naar buiten hebben gewekt alsof het er om ging coute que coute de vakbeweging de kop in te drukken. Hoewel het daar niet omging herhaal ik, die indruk moest het wekken en die heeft het gewekt.

Zoals te verwachten was hebben deze dingen grote onaangename gevolgen gehad. Behalve bitterheid bij de arbeiders en het ondermijnen van hun rechtsgevoel is het gevolg onder meer geweest internationale beschuldigingen en het annonceren van een internationale boycott van de producten der Mijnmaatschappij. Met verwijzing naar de beantwoording van de vragen over deze materie van het Statenlid van der Hoeven wordt medegedeeld, dat ondergetekende er op een gegeven moment toe over is gegaan opdracht te geven het door het O.M. aangetekende hoger beroep in de zaak tegen Stewart en Blasse in te trekken.

....ook [redacted]g-verhoging....

Vraag 22. Kan de Minister voorts mededelen of het juist is, dat de Curaçaose Mijnwet in de eerste plaats bedoeld was om het fosfaatbedrijf op de plantage te Sta. Barbara te regelen?

Antwoord: Aanvankelijk was het de bedoeling, dat de Curaçaosche Mijnwet voornamelijk zou dienen om de eigenaars van de plantage Santa Barbara gens ruzie reeds jaren stil lag, te herte dwingen het fosfaatbedrijf, dat wevatten.

In de loop der jaren heeft men deze bedoeling laten vallen, omdat de Minister van Koloniën inmiddels het plan had gevormd de plantage te onteigenen. Het had toen weinig belang door deze wet dit fosfaatbedrijf te regelen. Men heeft instede de onteigeningsverordening aangepast aan deze mogelijkheid van onteigening van het bedrijf.

Vraag 23. Is het de Minister bekend, dat de NV Mijnmaatschappij Curaçao haar bedrijf uitoefent zonder daartoe een concessie te hebben?

Antwoord: Dat is juist.

Vraag 24. Is het de Minister bekend, dat deze bedrijfsuitoefening in strijd met de Mijnwet geschiedt?

Antwoord: Dit is niet zo duidelijk. Toen, zoals gezegd, vijftig jaar geleden men van „bedrijfsbedwang" naar onteigening wilde overstappen, was het de bedoeling **niet** dat de eigenaars van Santa Barbara onder de Mijnwet zouden vallen. Of deze bedoeling ook in de wet staat, is een tweede. Mijns inziens niet.

Artikel 10 van de wet zegt: „Deze wet is niet toepasselijk op de delfstof, ten aanzien waarvan de eigenaar van de grond voor 1 Juli 1906 enige daad van beschikking heeft verricht. Aan die eigenaar en zijn rechtsverkrijgenden wordt de beschikking over die delfstof gelaten, behoudens de bevoegdheid der Regering".......... tot onteigening.

De Minister van Koloniën meende dat hiermede de eigenaars van Sta. Barbara geen concessie behoefden, omdat zij vroeger aan de onteigening van fosfaat waren begonnen. De Tweede Kamer heeft er m.i. terecht op gewezen, dat de beschikking hebben of houden over een delfstof heel iets anders is als een daad van beschikking stellen ten aanzien van bepaalde delfstof. Dit geldt te meer nu de toepasselijkheid van de wet niet is uitgesloten t.a.v. personen (eigenaars), die iets gedaan hebben, maar van de delfstof ten aanzien waarvan de eigenaar enige daad van beschikking heeft verricht. Wij zullen echter rekening moeten houden met het feit, dat reeds tientallen jaren een bepaalde interpretatie wordt gevolgd, ook al achten wij deze interpretatie onverenigbaar met de letterlijke tekst. Merkwaardig genoeg hebben de Gouvernements-instanties jarenlang niet beter geweten, of de Mijnmaatschappij werkte met een concessie.

Vraag 25. Is de Minister niet van mening, dat de wijze waarop de Mijnmaatschappij meent te kunnen voldoen aan de bepalingen van de Mijnwet m.b.t. de nationaliteit van de directie geen uitvoering te goeder trouw van die mijnwet betekent?

Vraag 26. Acht de Minister de tijd niet gekomen dat maatregelen worden genomen opdat de wettelijke bepalingen in dit opzicht worden nageleefd overeenkomstig hun strekking?

Antwoord: Er is in het geheel geen sprake van uitvoering van de Mijnwet door de Mijnmaatschappij, dus noch te goeder noch te kwader trouw.

Een geheel andere vraag is of verschillende bepalingen van de Mijnwet en Mijnverordening, gemaakt in het algemeen belang, toch niet op de Mijnmaatschappij van toepassing moeten worden verklaard.

Deze vraag staat geheel los van het

(Vervolg op pag. 6)

Eilandsbegroting medio februari

Willemstad. — Naar wij vernemen zal de behandeling van de Eilandsbegroting 1956 medio februari haar beslag krijgen.

Pergola roept herinneringen op

Willemstad. — Nog steeds prijkt in het hoekje van de Forttuin van het Gouvernementshuis de aardige pergola, die hier indertijd door D.O.W. werd gebouwd ter gelegenheid van het bezoek van het Koninklijk Paar. Er hangen wel geen oranjebloemen meer tussen het rasterwerk en de beide masten zijn wel van hun vlaggen ontdaan, maar dit neemt toch niet weg, dat het prieeltje nog steeds aardige herinneringen oproept aan de geestdriftige ontvangst, die de Koningin hier op de ochtend van haar aankomst werd bereid. Zowel de Gouverneur als D.O.W. vonden het jammer om het prieel te laten afbreken. En daarom wordt een ieder, die het Gouvernementsplein of de Breedestraat Punda passeert er nog steeds aan herinnerd hoe Curaçao in de gloriedagen van het Koninklijk Bezoek zijn geliefde Koningin ontving.

★★★ Staten aan de arbeid

De vergadering der Staten van gisteren, speciaal die van gisternamiddag geeft wel stof tot overweging.

Allereerst was daar de terugkeer van Henny Eman, die zich ruim een jaar lang niet aan het Wilhelminaplein had laten zien. Dat hij zich op zijn eentje tussen de leden van de NVP-fractie nestelde, kan misschien gezien worden als een symbolisch gebaar in de richting van een komend gedegen duo der gezamenlijke oppositie-krachten tegen de huidige regering.

Of het echter binnen afzienbare tijd zover zal komen, valt nog te bezien. Mr dr M. F. da Costa Gomez huldigt momenteel duidelijk de stelling: laat deze regering vrij in haar bewegingen zij zal nog fouten genoeg maken. Daarbij komt, dat het geenszins aanlokkelijk is, in dit stadium van de ten uitvoer legging van het door de D.P. gepropageerde sociale program, de verantwoording over te nemen. De NVP zal dat wijselijk coute que coute trachten te voorkomen. Want dan zouden de huidige machthebbers met de eer gaan strijken, terwijl de te verwachten zeer moeilijke financiële nasleep van al deze dure sociale voorzieningen het leven van de komende regering zou vergallen.

Henny's terugkeer betekent ook, dat er weer een smetje minder kleeft op onze jonge democratie. Want het is toch niet comme il faut, dat een volksvertegenwoordiger maar thuis blijft en de behartiging van het algemeen belang aan zijn collega's overlaat!

Opvallend in de vergadering van gisteren was ook de hulp, die AVP-Geerman de huidige regering biedt. Hij is wel duidelijk naar het andere kamp overgestapt. Wij kunnen dat weinig fraai vinden. Men mag een soepele partij-discipline voorstaan, Maar een volksvertegenwoordiger is tenslotte door het kiezersvolk op zijn zetel gezet, omdat men verwacht, dat hij in het kader van het partij-orgaan aan bepaalde elementaire verwachtingen zal voldoen. Een der elementairste verwachtingen is, dat hij niet de strevingen van een diametraal tegengestelde politieke partij zal gaan steunen. Dit doet de heer Geerman kennelijk wel en het is te verwachten dat zijn politieke loopbaan daarmede bij de eerstvolgende verkiezingen wel ten einde zal zijn. Want geen enkele partij zal gesteld zijn op iemand, waar men in politicis zo weinig van op aan kan.

Een groot deel van de aandacht werd gisteren in beslag genomen door de beantwoording van de vragen, die door de heren Bikker en v.d. Hoeven gesteld waren. De minister heeft zijn antwoorden met groot zelfbewustzijn voorgedragen. Waarmede natuurlijk helemaal niet gezegd is, dat de antwoorden eenieder bevredigd hebben en daarmede de zaak uit de wereld is.

Speciaal het in zijn schulp kruipen van de heer v.d. Hoeven heeft ons verwonderd. Deze afgevaardigde begon in zijn wederwoord met deemoedig zijn verontschuldigingen aan te bieden voor het minder juiste juridisch jargon waarin zijn vragen waren vervat. Hij maakte daarna vrijwel geen objecties meer en gaf alleen de regering in overweging alle ontslagen buitenlandse mijnwerkers weer terug te nemen om de slechte indruk, die dit ontslag en de daarop gevolgde uitzetting in het buitenland heeft gewekt, weg te nemen.

Dat bleek achteraf maar een grapje maar dan toch wel een heel luguber grapje. Want met nutteloze woordspelingen als deze, komt men er niet in een zaak, die voor de Nederlandse Antillen van zoveel gewicht is. Als de minister bijvoorbeeld beweert, dat het voor de Nederlandse Antillen van heel wenig belang is, wanneer de Officier van Justitie in hoger beroep gaat, omdat hij meent, dat zijn dagvaarding juist was, dan had daartegen een protest gepast. Want wanneer dergelijke zaken niet meer worden geteld, kan men nog wel verder gaan en veel meer onbelangrijk achten, totdat er van de hele rechtspraak alleen nog maar een caricatuur over is.

Er waren nog meer aanvechtbare stellingen in des ministers antwoord waarop wij voorlopig niet zullen ingaan, doch waarop de vragensteller zeker had behoren te attenderen.

De vergadering van gisteren heeft nog een ding duidelijk aangetoond. De toon en de inhoud der debatten was waardig en stak gunstig af bij die van vroeger jaren. In dat opzicht is er een verblijdende vooruitgang. De leden hadden hun respectieve redevoeringen nauwkeurig voorbereid. De daarop volgende discussies waren zakelijk en de leiding was correct. Dat geeft de belangstellende buitenstaander een idee van orde en vooral van ernst. En dat laatste vooral is het, wat een land bij de behartiging van zijn zaken in hoge mate behoeft. De ernstge wil om naar zijn krachten en zijn vermogen te trachten zich in de vaart der volken op te stuwen tot een nog groter geluk voor allen, die het bewonen!

Kranten-expositie in Madrid

Madrid. — Te Madrid wordt een tentoonstelling gehouden van illustratoren, die hebben meegewerkt aan "ABC" en "Blanco y negro". De expositie omvat een keur uit het illustratiemateriaal van deze twee bladen sedert 1891, het verschijningsjaar van het eerste nummer van "Blanco y negro"

GERHARTS: Te Bonaire wordt raar met gemeenschapsgeld omgesprongen

Vorig jaar bleven bijna 11.000 loterijbriefjes onverkocht!

Willemstad. — De avondzitting van de Staten bracht als eerste punt van de agenda het ontwerp landsverordening tot wijziging van de Verordening van de 21ste oktober 1921 tot regeling van het toezicht op krankzinnigen. De voorzitter, de heer Isa stelde voor om het punt van de agenda af te voeren en in een andere vergadering te behandelen. Het volgende agenda-punt nl. de wijziging van de Verordening van de 27ste juli 1955 tot wijziging van het nadelig saldo van de begroting van Bonaire voor 1955 was aanleiding voor de heer Gerharts om tijdens de algemene beraadslagingen ernstige beschuldigingen te uiten aan het adres van het Bestuurscollege van Bonaire.

Alle afgevaardigden bezorgd om arbeids-onrust

De Minister-President Jonckheer kreeg eerst het woord. Hij deed mededeling van een onderzoek dat is ingesteld naar het wegdek en de telefoonpalen op Kralendijk naar aanleiding van het aangevraagde kapitaal om deze te herstellen. Dit wegdek en de telefoonpalen zouden door de orkaan "Janet" schade hebben opgelopen. Het bedrag van fls. 500.— voor het herstellen van de telefoonpalen bleek te hoog, aldus Min. Jonckheer. Men heeft deze schade reeds met gewone middelen kunnen herstellen. Het wegdek echter vertoont vele gaten. De Minister deelde mede dat het resultaat van het onderzoek luidt dat indien men het wegdek wil repareren, dit op fls. 300.— komt te staan. Het zou echter aan te bevelen zijn direct een nieuw asfaltdek te laten aanbrengen hetgeen fls. 5.000.— zou kosten. Indien echter tegen dit laatste bezwaar zou bestaan kunnen alleen de gaten gevuld worden.

In de algemene beraadslagingen meende de heer Gerharts hier met een merkwaardig document te doen te hebben. Het is een landsverordening tot wijziging van het nadelig saldo van de begroting van het eilandgebied Bonaire voor 1955, het jaar dat achter ons ligt.

Volgens het Art. 110 van de Eilandenregeling moest de begroting uiterlijk op 1 Mei van het afgelopen jaar, in een ontwerp aan de eilandsraad worden aangeboden.

Een leemte in Eilandenregeling?

Hoewel het nadelig saldo bij landsverordening van 27 juli 1955 werd gewijzigd, vond te Bonaire nog geen **definitieve vaststelling van de begroting** van het jaar dat thans voorbij is, plaats. "Het is m.i. een leemte in de eilandenregeling dat niet is voorgeschreven binnen welke tijd nadat de landsverordening afgekondigd werd, de definitieve vaststelling *moet* plaats vinden", zo sprak de heer Gerharts. In de eilandenregeling is evenmin geregeld of Bonaire en de Bovenwinden aanvullende begrotingen kunnen hebben en zo ja hoe die in behandeling dienen te worden genomen. Hoewel dit punt dus niet genoemd wordt in de eilandenregeling is het logisch te veronderstellen, dat geen wijzigingen in de begroting van een eilandgebied worden aangebracht zonder dat de eilandsraad in de gelegenheid is geweest zich er over uit te spreken. Immers toch de eilandsraad in eerste instantie, heeft te beoordelen of gelden die door het bestuurscollege worden aangevraagd noodzakelijk zijn. Het behoort niet zo te zijn, dat het bestuurscollege zich tot de Regering wendt zonder de Raad op de hoogte te stellen.

Werkt B.C.-Bonaire zonder de Raad?

Doet het Bestuurscollege dit niet dan toont het Bestuurscollege een onbehoorlijk minachting voor de Raad en toont het niet te begrijpen, dat onder de gewijzigde omstandigheden de vertegenwoordigers van de bevolking in de allereerste plaats dienen mede te spreken. Op deze wijze komen niet-democratische eigenschappen, nl. dictatoriale gevoelens, om de hoek kijken en dat is erg gevaarlijk, speciaal in heel kleine gemeenschappen, zo sprak het lid Gerharts. Hij zeide verder o.a. dat het in behandeling zijnd ontwerp zegt:

"Van het Bestuurscollege van het eilandgebied Bonaire bereikte de Regering dan ook een verzoek om financiele bijstand".

Met geen woord wordt gerept van de Eilandsraad. Om die reden alleen zou het ontwerp voor de heer Gerharts onaanvaardbaar zijn.

Geen verzoek om financiele bijstand behoort door een Bestuurscollege van Bonaire of de Bovenmindse Eilanden gedaan te worden zonder de Raad te horen. Spr. hoopte dat de Regering dit aan het betrokken bestuurscollege wil duidelijk maken.

Doch ook om andere redenen is het ontwerp voor hem niet te aanvaarden.

Was „Janet" zo erg niet?

De Memorie van Toelichting vermeldt nl. verscheidene schaden die niet bestaan. Het komt spreker voor dat de Regering hier door het Bestuur van Bonaire onjuist werd voorgelicht en dat men tracht de orkaan „Janet" meer kwaad toe te dichten dan deze dame reeds heeft veroorzaakt. In de memorie van toelichting zegt de Regering, dat o.a. schade werd veroorzaakt aan het wegdek van de grote steiger ten bedrage van fl. 5000.—. Aan dit wegdek, Mijnheer de Voorzitter, is geen schade aangericht door de orkaan.

De steiger is van gewapend beton gemaakt en de betonlaag is bedekt met een laagje asfalt, waarmede het wegdek een enigszins ronde vorm werd gegeven, waardoor water gemakkelijk wegloopt. Zelfs aan deze asfaltdekking **werd geen schade toegebracht** om de doodeenvoudige reden dat het water niet zo hoog was dat het over de pier liep.

Schade aan telefoonpalen nihil.

Voor telefoonpalen wordt een bedrag van fl. 500.— gevraagd. Het is slechts een luttel bedrag, doch spreker merkte op, dat er geen telefoonpaal omgewaaid is tijdens „Janet" 's heerschappij. Voor het Landhoofd van de grote steiger wordt fl. 15.000.— gevraagd en dit bedrag zal inderdaad nodig zijn. Maar in 1955 kan dit werk niet meer tot stand worden gebracht. Het is daarom beter dat dit bedrag wordt overgebracht naar de begroting 1956.

B.C. aan pot verteren

Spreker refereerde aan de behandeling van het ontwerp landsverordening tot wijziging van het nadelig saldo van de begroting van Bonaire 1955 in Juli van 1955. In de gewisselde stukken werd door de Staten de opmerking gemaakt, dat het eilandgebied Bonaire in december 1954 aan het potverteren was geslagen en nog even fl. 40.000.— had uitgegeven aan materieel voor Openbare Werken enz.

De Regering antwoordde daarop, dat het Bestuurscollege verklaarde dat het niet juist is dat eind 1954 een bedrag van fl. 40.000.— is besteed aan de aankoop van materieel etc. voor Openbare Werken.

GERHARTS ....beschuldigingen....

Bij de openbare behandeling van dit ontwerp in de vergadering van 18 juli 1955 werd door de Minister President geantwoord op een gestelde vraag, dat de tijd te kort was geweest om een onderzoek vóór de vergadering te doen verrichten. De heer Gerharts heeft bij de algemene beschouwingen o.a. gezegd: „Met belangstelling heb ik van de Regering vernomen, dat het niet mogelijk is geweest van Bonaire bericht te ontvangen, welk bestellingen in de laatste week van 1954 werden geplaatst en of daarvoor de goedkeuring van de betrokken instanties werd verkregen."

Hoewel dus het Bestuurscollege in eerste instantie ontkende dat er voor fl. 40.000.— aan materieel besteld werd in de laatste week van 1954, mocht spreker het genoegen hebben de brief van de Minister-President dd. 25 november te lezen, dat er inderdaad niet voor fl. 40.000.— werd besteld, doch voor fl. 57.511.—. Doch geen antwoord is gegeven op de vraag: „Of daarvoor de goedkeuring van de betrokken instanties werd verkregen. Omdat deze vraag zo pijnlijk was, heeft het zo lang geduurd voor de regering antwoord van Bonaire kreeg.

Het bestuurscollege zal die vraag nog niet hebben beantwoord. Spreker gaf daarom zelf het antwoord.

De bestellingen werden voor een groot deel geplaatst, zonder dat de bevoegde instanties hun goedkeuring er aan hadden gehecht, volkomen in strijd met de comptabiliteitsverordening!

Knoeierijen met de begroting?

Er wordt daar in Bonaire in de laatste tijd raar omgesprongen met de duiten van de gemeenschap. Kortgeleden beklaagde de Gezaghebber zich (onder een borrel) tegenover een Minister: „dat er geknoeid werd met de begroting", dat „de besluiten van de Raad met de voeten worden getreden en meer dergelijke klaagliederen. Spreker vroeg zich af waarom er een gezaghebber is op het eiland?" Heeft de Gezaghebber officieël aan de Regering medegedeeld dat er met de begroting geknoeid wordt? „En zo ja heeft de Regering reeds overwogen op welke wijze een einde daaraan kan worden gemaakt of verbiedt de eilandelijke autonomie dat?"

In 2e helft '55 minder werk gedaan

Op de begroting 1955 van Bonaire staan 5 posten met een totaal van fl. 271.225.— voor het verrichten van werken, waaruit materialen en lonen worden bestreden. Op 1 juli was hiervan een bedrag van fl. 108.119.— uitgegeven.

Voor het tweede halfjaar was dus nog beschikbaar een bedrag van fl. ruim fl. 163.000.—. De algemene mening te Bonaire is dat het tweede halfjaar minder werken tot uitvoering kwamen dan in het eerste halfjaar. *„Wat heeft het bestuurscollege met die fl. 163.000.— in het tweede halfjaar gedaan?"*

Spreker gaf de Regering in overweging het ontwerp in te trekken.

Met voeten getreden

De heer van der Hoeven (C.O.P.) zeide niet op de pier te zijn geweest dus kan hij niet oordelen over de schade die wel of niet door „Janet" zou zijn aangebracht. Echter was het hem opgevallen dat de wet met de voeten was getreden. Spreker wees op de leemte die er bestaat in de Eilandenregeling die niet voorziet dat een bepaalde regeling vernietigd wordt. De heer Gerharts heeft, zo zeide het C.O.P.-lid, een belangrijk punt opgemerkt.

De heer Voges verhief zich nu van zijn zetel en merkte op dat op 18 juli 1955 ook verschillende beschuldigingen werden geuit aan het adres van het B.C. te Bonaire. Het lid O.R.A. Beaujon had toen de regering verzocht een onderzoek te doen instellen. De regering beloofde dit. Spreker vroeg of de regering dit onderzoek reeds instelde en of zij kan antwoorden.

Leemte

Min. President Jonckheer bevestigde ronduit dat er een leemte bestaat in de Eilandenregeling en zegde toe de Commissie tot herziening van de E.R., op te dragen met het opgemerkte rekening te houden. Dat de Eilandsraad de aangevraagde bedragen niet heeft goedgekeurd, verwonderde de Minister. Hij vond dit echter geen obstakel want het Bestuurscollege kan er opmerkzaam op worden gemaakt dat niet over de gelden mag worden beschikt alvorens de Raad inzake deze bedragen is gehoord. De Minister stelde voor het ontwerp aan te nemen daar dan reeds het nodige gedaan kan worden. Over knoeierijen met de Begroting heeft de Min. President noch officieel noch officieus iets gehoord. Deze zouden evenwel toch aan het licht komen in de rapporten van de Rekenkamer. Over de geuite beschuldigingen aan het adres van de Gezaghebber zeide de heer Jonckheer dat de Gezaghebber heeft laten weten graag een mondeling onderhoud hierover te hebben.

Zeer ernstig

Mr. Dr. Da Costa Gomez noemde de beschuldigingen van de heer Gerharts zeer ernstig en meende het niet juist

(Vervolg op pag. 5)

Curacaose kleuterscholen tot nader order gesloten

Willemstad. — Naar het Hoofd van de Afdeling Volksontwikkeling en Opvoeding de heer G.P. Jansen ons mededeelde heeft het Bestuurscollege besloten om de kleuterscholen van Curacao, zowel de Openbare als de Bijzondere, tot nader order te sluiten. Deze maatregel is genomen in verband met het groot aantal absenten van de laatste dagen. De C.P.I.M. heeft hiertoe het voorbeeld gegeven. Er wordt op gewezen, dat deze maatregel niet uit vrees voor polio genomen is.

Afd. Volksontwikkeling verhuisd

Willemstad. — Met ingang van morgen, woensdag 11 januari zal de Afd. Volksontwikkeling en Opvoeding in het Bestuurskantoor op Scharloo zetelen. De afgelopen dagen is deze afdeling namelijk verhuisd. De kantoren boven het Cultuur Centrum waren slechts tijdelijk hier ondergebracht. Men beschikt nu, op Scharloo, over een betere kantoorruimte.

Schermen

Willemstad. — Naar ons wordt medegedeeld, vinden op donderdagavond 12 januari de volgende Sabelontmoetingen plaats: C.S.C. — Sithoc, P.S.V. — Sitoc. C.S.C. — Mariniers.

Tevens zullen nog twee inhaalwedstrijden op floret worden verschermd. nl.: P.S.V. — Mariniers en C.S.C. — Mariniers.

Deze equipe-wedstrijden worden gehouden op het terrein van C.S.C. en vangen aan om 20.00 uur.

Schermster Aneja Secreve vertrokken

Willemstad. — Hedenmorgen om 8.20 uur is per KLM-vliegtuig de bekende schermster Aneja Secrève naar Columbia vertrokken. Zoals wij reeds eerder meldden zal zij in Columbia te werkgesteld worden bij de luchtvaartdienst.

Op het dr. Plesman-vliegveld waren vele kennissen en sportmensen aanwezig om mej. A. Secrève een goede reis en succes in haar nieuwe loopbaan toe te wensen. In Columbia zal zij ook de schermsport blijven beoefenen.

De N.A.S.B. verliest in mej. Secrève een goede en topklasse schermster. Dit verlies zal zich meer doen gelden nu Venezuela binnenkort ons eiland bezoekt om de jaarlijkse ontmoetingen te verschermen.

Wij hopen, dat het mej. Secrève goed moge gaan in haar nieuwe loopbaan in Columbia en dat de schermsport haar steeds ter harte zal blijven gaan.

Dam liep over

Willemstad. — Gisterochtend werd de Waterleidingsdienst gewaarschuwd, dat de Gouvernementsdam op Mahuma overliep.

Diefstal

Willemstad. — N.T. deed aangifte, dat zijn zwart gelakte fiets, die hij in de Heerenstraat had geplaatst, gestolen was.

De verkiezing van „Koningin Chobolobo"

Willemstad. — A.s. zaterdagavond zal in de Club Chobolobo de jaarlijkse „Shoonheidskoningin-verkiezing" plaats vinden. Gegadigden kunnen zich op de avond zelf opgeven bij de tafels van de Loge-leden. Deze traditionele „Koningin-verkiezing" wordt evenals de voorgaande jaren georganiseerd door het Loge van Carnavalisten, dat zich beijvert elk jaar opnieuw een der dochters van het eiland met de koninklijke waardigheden te begiftigen.

De winnares van de show krijgt een vrij week-end passage per vliegtuig naar Bonaire en is gevrijwaard van hotelkosten, terwijl hetzelfde geldt voor haar eventuele begeleidster.

Club Chobolobo zal voor Hare Majesteitelijke symbolen z.a. Mantel, kroon en staf zorg dragen.

De handel blijft ook niet achter met haar giften aan de Schoonheids-Koningin. Hieronder een korte lijst van de giften, die de Schoonheidskoningin aangeboden zullen worden:

El Continental: een avondtas, Casa Abadij: een chinese zijden Kimono, Abady: een chinese zijden Kimono, schoenen, Casa Amarilla: 1 avondjurk, La Estrella: reisbenodigheden, De Gouden Beker: 1 polshorloge, Palais Royal: 1 tafelradio, en El Globo: 1 Agfatoestel.

Journaal van de Mobiele Brigade

Willemstad. — De Straatsdienst maakte 4 processen-verbaal en verleende 1 maal assistentie.

De Mobiele Brigade maakte 18 processen-verbaal en verleende 11 maal assistentie.

Assistentie I

Willemstad. — Gisterochtend vroeg de vrouw J.C.A.L., wonende in de Van Beuningenstraat, assistentie. Zij klaagde, dat een familie in de ... van Erasmusstraat het haar lastig maakte. De zaak werd naar de Recherche verwezen.

Assistentie II

Willemstad. — Op Fleur de Marie werd assistentie verleend, daar de hond van M.M. de jurk van het dochtertje van V.S. had stuk gebeten.

Willemstad. — De Verkeersafdeling behandelde 5 lichte aanrijdingen. Op het kruispunt Barber—St. Kruis reed een personenauto, bestuurd door J.H., rijdende in de richting St Kruis, tegen een rechts van de weg staande boom op. De voorzijde van de auto werd geheel vernield. De bestuurder zelf, die beweerde in slaap te zijn gevallen, mankeerde niets.

Politie op honden jacht

Willemstad. — Een patrouille van Rio Canario zag bij Plantage Noordkant, dat een hond een geit aan het oppeuzelen was. Een voorbijganger vertelde, dat er een vijftal honden jacht maakte op geiten. De Politie ging op haar beurt op jacht en schoot een hond dood.

Jaarvergadering Veren. Dr. Max Euwe

Willemstad. — Gisteravond vond in het repetitielokaal van de Societeit Asiento de jaarlijkse ledenvergadering van de Schaakvereniging Dr. Max Euwe plaats. De opkomst der leden was in verhouding tot andere clubs zeer bevredigend, en zoals gebruikelijk had de vergadering een zeer geanimeerd verloop.

Zoals was te verwachten bracht het punt „club-competitie" een levendige discussie teweeg, waaraan vrijwel ieder lid deelnam gezien de jaarlijks terugkerende moeilijkheden. In verband hiermede werd besloten het door de ledenvergadering geaccepteerd schema gedurende drie jaar te handhaven. Verder werd besloten het 15 jarig bestaan op 11 dec. a.s. op bescheiden wijze te vieren. De Bestuursverkiezingen hadden het volgende resultaat; Voorzitter K.W. Coppoolse, secretaris C. Eielts, penningmeester H. Plug, wedstrijdleider P. Keur, commissaris van materiaal B. Bais, leden P. Avis en G. den Houting. Van de rondvraag werd een druk gebruik gemaakt en de voorzitter kon pas om half een in zijn slotwoord de leden dank zeggen voor de betoonde belangstelling.

Directeur Metropolitan Package Storea Ass. op Curaçao

Willemstad. — Naar wij vernemen zal morgen een bezoek aan Curaçao brengen de heer F. Dunne, gemachtigd directeur van de Metropolitan Package Store Association in New York, die aan het hoofd staat van een groep van 650 leden van de Wijn- en Alcoholindustrie in de Verenigde Staten, en enkele gasten.

Deze jaarlijkse reis gaat uit van de Metropolitan Package Store Association, de grootste en oudste vereniging ter behartiging van de kleinhandel belangen.

Het gezelschap komt met het R.M.S. „Mauretania" van de Cunard lijn en zal gedurende een dag de gast van ons eiland zijn. Het R.M.S. „Mauretania" is speciaal voor dit doel gecharterd voor dit Caraibische bezoek.

Mr. Dunne is een bekende figuur in de Wijn en Alcohol-branch in de Verenigde Staten.

Hij is de deken in deze industrie, waarin hij het voorrecht geniet de oudste beleidsman te zijn.

Vlucht

Willemstad. — Het door de Marine gecharterde KLM-vliegtuig, dat zaterdag van Curaçao vertrok is op zondag 8 januari om 17.39 uur te Amsterdam aangekomen. Het toestel, dat vrijdag van Curaçao vertrok is op zondag 8 januari om 0.404 uur te Amsterdam gearriveerd. De op zondag vertrokken machine uit Amsterdam landde op Curaçao om 13.45 uur. De uit Curaçao vertrokken machine van 8 januari kwam op 9 januari te Amsterdam om 18.08 uur aan, terwijl het toestel, dat 7 januari van Amsterdam opsteeg op 8 januari om 18.20 uur op Curaçao was.

Wisten de weg niet meer

Willemstad. — Op Mundo Nobo liepen twee jongetjes te huilen, die de weg naar huis niet meer wisten. Zij werden thuis gebracht op Domi.

Rijden zonder rijbewijs

Willemstad. — Op Marietje waren twee knapen van 17 jaar op gevaarlijke wijze aan het autorijden. Bij contrôle bleek, dat zij de auto moesten wassen, maar zonder toestemming waren gaan rijden.

Ingesloten

Willemstad. — Gisteren werden twee knapen L.S., oud 16 jaar, en D.G., oud 20 jaar, aangehouden in verband met enkele diefstallen. Beiden bekenden en werden ingesloten.

…lseviers tweedelige Encyclopedie van het Christendom

…et protestantse deel verschenen

…ongeveer een jaar geleden werd bekend, dat de Nederlandse uitgeverij Elsevier het plan koesterde, om onder auspiciën van de Winkler-Prins-redactie een encyclopedie van het christendom samen te stellen, die, zij … een zo volledig mogelijke voorlichting wil geven over het christelijk geloof en de christelijke levenspraktijken. Het werk, bedoeld voor Nederland en België, zou verschijnen in twee delen, het ene geheel aan het Protestantisme gewijd, het andere aan het Katholicisme. Ongeveer honderd … reformatorische, r.-k. christenen en oud-katholieken hebben aan hun medewerking verleend, elkaar over en weer controlerend met doel de voorlichting zo objectief en betrouwbaar mogelijk te maken. De redactie ligt in handen van prof. dr. J. C. Groot en prof. dr. C. W. Mönnich. Op deze wijze zou een zuiver oecumenisch georiënteerd werk kunnen … dat niet alleen uniek is in de hele wereld, maar ook van onschatbare waarde voor de onderlinge toenadering en het wederzijds begrip onder de … gescheiden christenen. Onlangs is het Protestantse deel der … van de pers gekomen, een kloek boekwerk, dat zowel naar vorm … inhoud onze oprechte bewondering heeft gewekt.

… deze publicatie heeft Elsevier de … een reeks uitgaven, … uit dezelfde opzet van … samenwerking, zoals b.v. … schiedenis van het Christendom" en de … „Atlas van …". Geheel nieuw is deze ge… Zij is geboren uit de stil… behoefte elkaar beter te … en de vroegere, in het algemeen … uitsluitend polemische houding te … door persoonlijke contacten, … heeft tot een nieuwe tak … theologische wetenschap: de studie … verschillende confessies, en … tussen Protestanten en Katholieken. Op de Nijmeegse … Universiteit is zelfs een leerstoel ge… voor de fenomenologie van het Protestantisme.

… kennen wij verschillende … tot stand gekomen door interconfessionele samenwerking, zoals … geloven zij?" „Geloofsinhoud en … geloofsbeleving" en het verslag van dr. … Lindens en dr. Thijssens geza… bevindingen van hun reis naar …, om maar enkele te noemen. ter… het reeds gewoonte geworden is … in de verschillende dagbladen en … van een bepaalde richting. … gezegd wil zijn, dat de … mentaliteit in Nederland de uit… van Elseviers encyclopedie met … en vreugde zal begroeten.

… pas uitgekomen Protestantse … is voortreffelijk verzorgd. Vooraf … een 144 bladzijden tellend compendium, dat ten doel heeft het essentiële … Hervorming weer te geven. Uit… van de H. Schrift wordt de … ontwikkeling der mens… voorgesteld in veelkleurige, ver… en historiografieken, ingenieus ont… Statistieken … verduidelijken de tekst op … wijze, die hier en daar volkomen … Na een opsomming van alle … kerken en geloofsgemeenschappen met adreslijsten voor Nederland en België volgt een volledig … oecumenische contacten, … elders zou zoeken. … wordt in enkele hoofdstukken … der Kerk" besproken, … en … Bijzonder … besteedt men aan de betekenis van het Christendom voor de politiek, de maatschappij, het onderwijs en … Het Jodendom en de niet-… godsdiensten worden in al… hoofdzaken behandeld. … eindigt het compendium met … uitvoerig overzicht van het publi… wezen door film, radio en pers.

De rest van het boek is het eigenlijke alfabetisch encyclopedische gedeelte. Ook dit is voorzien van grafieken en kaarten, en bovendien verlucht met uitstekend gekozen en gereproduceerde foto's.

De algemene indruk van dit werk, dat leer en leven van het Christendom, gezien vanuit de Protestantse geloofshouding, weergeeft en verklaart, is uitermate gunstig. Er is geen sprake van verdoezeling van eigen standpunt ten gevolge van de samenwerking met Katholieke geleerden, die opdracht hadden de tekst te controleren, zoals ook omgekeerd door Protestantse deskundigen ten opzichte van het nog te verschijnen Katholieke deel geschiedt. Wij hebben hier te doen met een door en door Protestants werk. De toon van het geheel is sereen-irenisch; niemand kan zich gekwetst voelen door de wijze van bespreking of de voorstelling van zaken. De behandeling der „catholica" is objectief, grondig en juist, kortom een verheugend-betrouwbare voorlichting als resultaat van nauwe samenwerking.

Toch voldoet dit deel ons niet geheel en al. Zoals het voor ons ligt is het ongetwijfeld een voortreffelijk werkstuk, waarmee wij oprecht blij kunnen zijn. Daar het echter aangediend wordt als een encyclopdie van het Christendom, lijdt het aan onvolledigheid door het ontbreken van de Oosterse Ortodoxie, die heel wat meer te bieden heeft dan nu uit het zakelijk overzicht blijkt. Hier is het „Protestantisme" alléén aan het woord en nog wel bij monde van vertegenwoordigers van zoveel uiteenlopende richtingen, dat in feite niet eens een zuiver beeld van het eigenlijke reformatorische Christendom te bereiken is. Wij menen ons echter bij deze consequentie te moeten neerleggen als bij een onvermijdelijkheid, gegeven door de aanpak van het boek. Naast deze algemene opmerkingen moeten wij toch ook enkele vraagtekens zetten bij de tekst van b.v. de trefwoorden: Avondmaal, Bijbel, Bisschop, Biecht, waar de protestantse visie te uitsluitend en te vanzelfsprekend als de juiste wordt gepresenteerd. Dit valt te meer op, daar steekproeven van onderwerpen, die in het verleden doorgaans met tastbare animositeit besproken werden, zoals Mis, aflaat, heiligenverering, relikwieën, beelden etc., afdoende overtuigen van de bedoeling te streven naar de grootst mogelijke objectiviteit. Dat de H. Alfonsus de Liguori een Spaans i.pl.v. een Italiaans moraaltheoloog en ordestichter wordt genoemd, is een, overigens onbelangrijke, vergissing, die wij toevallig bij het doorbladeren ontdekten!

Al bij al verdient dit eerst uitgekomen deel van de Encyclopedie van het Christendom grote en eerlijke bewondering.

Hugh Gaitskell is Clement Attlee als leider van de Britse Labour partij opgevolgd. Deze beslissing viel in de vergadering die de Labourpartij had belegd in het Transport House, om een opvolger voor de afgetreden Clement Attlee te benoemen.

…ndes-Indianen leveren …n vuile hemden in!

…en team van de V.N. Gezondheids…dienst stelde een onderzoek in naar … voorkomen van typhus ergens in … Andes. Om een juist beeld te krijgen van de gezondheidstoestand probeerden de doktoren zoveel mogelijk … hemden van de Indianen in handen te krijgen. Het beste middel bleek … dat de commissie voor elk vuil … een nieuw hemd in ruil aan… Dat werkte goed. Honderden Indianen kwamen van heinde en ver om … vuile was (plus al het ongedierte) … de commissie te verhandigen. En … dat ongedierte was het nu juist be… want daaraan konden de onderzoekers vaststellen of de in de … voorkomende ongenode gasten … typhus-bacillen besmet waren. … nadat de commissieleden vertrokken waren stond er nog altijd een lange rij Indianen in de zalige hoop voor … vuile rommel een nieuw hemd … ontvangst te kunnen nemen.

…airo. — Dertig Soedanezen zijn ter dood veroordeeld wegens hun aandeel in de … in Zuid-Soedan in augustus … Sir Know Helm, de gouverneur … de Soedan, heeft tot dusver 34 … de 168 uitgesproken … wegens deelneming aan … bekrachtigd.

Het bezoek aan het Rijksmuseum te Amsterdam in 1955

Het afgelopen jaar hebben 489.590 personen een bezoek gebracht aan het Rijksmuseum te Amsterdam (3/4 hiervan bestond uit buitenlanders), dat is 36.244 meer dan in 1954. De drukste maand was augustus met 87.740 bezoekers en de stilste februari met 16.608, doch ook deze cijfers waren hoger dan in 1954.

Voor de Rembrandt-herdenkingstentoonstelling van schilderijen en etsen, die 20 mei a.s. in het Rijksmuseum geopend wordt bestaat in het buitenland reeds zeer grote belangstelling. Op 5 augustus wordt van collectie met museum Boymans te Rotterdam gewisseld en komt de collectie tekeningen van Rembrandt in het Rijksmuseum.

Ook in Zweden, Polen en Rusland zijn Rembrandt-herdenkingstentoonstellingen in voorbereiding. Voor de exposities in Zweden en Polen is een beroep gedaan op Nederland voor het in bruikleen afstaan van grafisch werk van Rembrandt.

Sportnieuws

Rotterdam. — Cockie Gastelaars won tijdens nationale zwemwedstrijden te Rotterdam de 100 meter vrije slag in de prachtige tijd van 1 minuut 5,5 seconden, waarmee zij zich onder de beste zwemsters ter wereld klasseerde. Cockie leverde een prachtige strijd tegen Greetje Kraan van Robben, die tweede werd met 1 min. 6.3 sec.

De 200 meter werd een overtuigende overwinning voor Ada de Haan in 2 min. 55.9 sec. Voor het eerst sedert maanden kwam de Hilversumse Geertje Wielema weer uit. Zij strartte op de 100 meter rugslag na een lange periode van rust, waartoe zij door ziekte gedwongen was. Haar tegenstanders waren de nationale kampioene Joke de Korte en Jopie van Alphen, die alles op alles zetten om te zegevieren. Jopie won de strijd in 1 min. 12.5 sec., een verbetering van haar persoonlijk record, vóór Joke de Korte, die 1 min. 13.8 noteerde, terwijl Geertje Wielema er één seconde langer over deed.

Ollie Bommel en de Knollengaard

2424 — De heer Dorknoper boog zich wat verder naar binnen en glimlachte zwakjes.

„Begrijpt U?" vroeg hij. „Er was helemaal geen vergissing gemaakt. Het is allemaal een misverstand. Een ambtelijk misverstand. Het spijt me".

„Wah...... wat betekent dat?" vroeg heer Ollie verbluft.

„Ja, wat, voor de donder, betekent dat?" loeide de hertog.

„Kalm! Blijft toch kalm, heren!" riep de ambtelijke Stand, dat er een fout gemaakt was betreffende de afstamming van de heer Bommel. Men meende enige tijd geleden, dat hij familie zou zijn van de hertog van Bommelergaard en aanpalende heerlijkheden Welnu, dat is niet waar!"

„Niet waar?" vroeg heer Bommel en er verscheen een nieuw licht op zijn beproefde trekken. „Betekent dat, dat ik gewoon maar Olivier B. Bommel ben?"

„Juist!" beaamde de heer Dorknoper. „Bommel, Olivier B.! Meer niet. Juist zoals voorheen. Er was geen fout gemaakt. Die familie relatie met zijne Genade, de hertog, is een vergissing!"

„Dus deze oplichter Bommel is geen oplichter?" bulderde de edelman. „Nee", gaf de ambtenaar toe. „Hij is het slachtoffer van een ambtelijke vergissing. Heel betreurenswaardig — maar het kan iedereen overkomen. Als loyaal staatsburger moet men daar overheen kunnen stappen, nietwaar? Maar blijft U toch kalm, heren! Rustig, alstublieft! Alleen rust kan......"

De rest van zijn woorden ging verloren in de loeiende kreet, die de hertog uitstootte.

De heer Dorknoper trok verblekend het hoofd uit de vensteropening terug en begon zich te verwijderen. Doch de aristocraat liet hem zo gemakkelijk niet gaan. Onder het slaken van onbeheerste kreten vatte hij zijn raadsman bij een arm en stormde met hem het vertrek door. Met een machtige sprong dook het tweetal door het openstaande raam en verdween in de stormachtige avond.

In Nederland wordt professionalisme tegen amateurisme beschermd!

Profiteerden BELGEN van clubliefde van Rheims?

Nog juist voor het jaar 1956 zijn intrede had gedaan, is men in Nederland al zover gekomen, dat er maatregelen worden genomen om het professionalisme te beschermen tegen het amateurisme! Verbazingwekkend! Nauwelijks een jaar geleden immers vocht de grootste Nederlandse sportbond, de KNVB, nog met alle beschikbare middelen tegen elke vorm van professionalisme in de voetbalsport en verdedigde met ware hartstocht het amateurisme tegen de verderfelijke invloeden van geldelijke vergoedingen. En wat de KNVB deed, dat is tot dusverre alom in de wereeld de normale gang van zaken geweest: het amateurisme diende te worden beschermd. Zo is het trouwens nu nog.

De Koninklijke Nederlandse Wielren Unie, de KNWU, heeft thans een geluid laten horen, dat daarmee in volkomen tegenspraak is, zij is namelijk tot het inzicht gekomen, dat de amateurstatus van de renners, die een amateurlicentie hebben en tot de besten van deze categorie behoren, zacht gezegd uitermate aanvechtbaar is. En eenmaal deze conclusie vastgesteld hebbend, zijn de bestuurderen van deze bond nog een stap verder gegaan en zijn zij openlijk in het strijdperk getreden voor het professionalisme. Wij zouden dit een tijdverschijnsel willen noemen, omdat wij ervan overtuigd zijn dat andere bonden, zelfs internationale, het voorbeeld van de Wielren Unie zullen gaan volgen. Daarom lijkt het ons nuttig in het kort na te gaan, wat haar tot deze verrassende stap heeft bewogen. Omdat daaruit zal blijken, dat deze geschiedenis parallel loopt met die van de meeste sportbonden, die zowel amateurs als beroepsmensen kennen.

De rol van het geld

In de oorlogsjaren waren de renners geheel aangewezen op wedstrijden in eigen land. Overal zocht men verstrooiing en het geld, dat men toch niet kon uitgeven, speelde vrijwel geen rol. Wedstrijden waren er daarom genoeg en de bekendste renners konden als startgeld vragen wat ze wilden. Na de oorlog echter waren die beroepsrenners dermate verwend, dat zij voor wedstrijden over honderd kilometer rond een kerk bijvoorbeeld, grote startgelden bleven vragen. En met het woord „groot" bedoelen wij dan een startgeld van duizend gulden, niets meer maar vooral ook niets minder! En er waren er, die even dat startgeld kwamen incasseren, een paar rondjes reden en vervolgens uitvielen om overhaast in hun auto te stappen en naar een andere wedstrijd te gaan.

Natuurlijk kon dat geen stand houden. Het kwam zo ver, dat de wedstrijdorganisatoren de hoofden bijeen staken en overeenkwamen aanzienlijk kleinere, en liefst in het geheel geen startgelden te betalen, doch de deelnemers te laten strijden om prijzen. Voor zo iets voelden de renners niets en het gevolg van een en ander was, dat het aantal wedstrijden voor beroepsrenners steeds kleiner en dat van amateurs steeds groter werd. De KNWU juichte dit toe, want steeds meer jonge knapen meldden zich voor een licentie en de

Nederlandse Sportbrief

toekomst van Nederland op het gebied van de wegrensport scheen verzekerd. Het trok steeds meer de aandacht, dat slechts weinige amateurs er iets voor voelden over te gaan naar de beroepsklasse en dat het legertje beroepsrenners steeds meer begon te slinken.

De oorzaak was niet moeilijk te vinden, maar wel moeilijk te bewijzen. Het was zonder meer duidelijk, dat de goede amateurs, ook al mochten zij geen geld aannemen, toch als amateur meer konden verdienen dan als beroepsrenner. En vooral gemakkelijker konden verdienen! Maar wie kon het bewijzen?

Dat was Pellenaars! Door de noodzaak gedreven kwam hij met bewijzen bij de KNWU. Er waren sterke amateurs, die een behoorlijk inkomen hadden en toch niets anders deden dan deelnemen aan amateurwedstrijden. En intussen zat hij, Pellenaars, met de moeilijkheid, hoe een representatieve ploeg van beroepsrenners samen te stellen voor de Ronde van Frankrijk!

Vorig seizoen reeds kwam de KNWU hem ten dele tegemoet door de categorie der onafhankelijken weer in het leven te roepen en aldus de sterke amateurs in de gelegenheid te stellen deel te nemen aan de wedstrijden zowel van de amateurs als van de beroepsrenners.

Thans echter heeft de KNWU moeten erkennen, dat deze maatregel volkomen is mislukt, want het aantal amateurs, dat een licentie aanvroeg als onafhankelijk was vrijwel nihil. De amateurs hadden daaraan geen behoefte!

Kleur bekennen

Met één slag belooft dat in het nieuwe seizoen te veranderen en zullen de beste amateurs min of meer worden gedwongen kleur te bekennen en naar de beroepsklasse over te gaan, indien zij zich een bestaan willen scheppen door hun sport. De Wielren Unie heeft namelijk de prijzen voor amateurwedstrijden aanzienlijk beperkt. Tot nu toe was het mogelijk een complete racefiets te winnen en van de geldpremies een spaarrekening te openen bij de KNWU. Thans echter is er een schema ontworpen, waarbij het aantal prijzen in een amateurwedstrijd twintig moet bedragen en waarvan het totale bedrag maximaal 600 en minimaal 300 gulden moet zijn. Voor de eerste prijs zijn die bedragen respectievelijk 80 en 50 gulden, waarbij wij dan ten overvloede vermelden, dat alleen voorwerpen tot een dergelijk maximum of minimum mogen worden gegeven en de amateurs natuurlijk geen geld mogen accepteren. Aan contanten mag een amateur als vergoeding voor reis- en verblijfkosten maximaal 15 gulden ontvangen.

Elke wedstrijdorganisator zal aan de KNWU tevoren moeten opgeven, welk schema hij voor zijn wedstrijd kiest Het aantal vergunningen zal drastisch worden beperkt. Hieruit volgt onmiddellijk, dat als de organisatoren zich stipt houden aan de voorwaarden en de provinciale consuls van de KNWU een controlerende taak krijgen, de aardigheid er voor de sterke amateurs gauw af zal zijn. Het zal eenvoudig niet meer mogelijk zijn zich een bestaan te verschaffen in de amateurwedstrijden en er zal niets anders overblijven dan de wielersport vaarwel te zeggen of over te gaan naar de beroepsklasse.

En dit laatste zal extra worden gestimuleerd, doordat Pellenaars in samenwerking met de industrie reeds plannen heeft ontworpen voor vijf wedstrijden van stad tot stad en ook van andere zijde reeds belangstelling is getoond. Bovendien zal het nationale kampioenschap niet meer worden verreden in een wedstrijd, doch in drie wedstrijden. Tenslotte is er nog de Ronde van Frankrijk, waarvoor Pellenaars grote behoefte heeft aan jonge krachten. Het zal op die manier voor een wilskrachtige knaap mogelijk zijn een jaargeld van 10.000 — 15.000 gulden te maken en wij zijn geneigd te zeggen: Nederlandse amateurrenner, wat wil je nog meer???

Het hemd is nader dan rok

Voetballen is een hard beroep. Natuurlijk betogen wij daarmede niets nieuws, doch er is alle reden daarop nog eens even te wijzen.

Reims is, mogen wij aannemen, over de gehele wereld bekend. Nee, wij bedoelen niet de stad van de champagne, maar de voetbalclub. Het aantal successen en kampioenschappen van deze Franse club is legio, maar ook hier geldt: adel verplicht. Reims moet altijd het beste geven en dat valt, gezien het feit, dat zij overal wordt gevraagd, niet altijd mee. Voor elke voetballer in Frankrijk echter is Reims hetzelfde als Arsenal in Engeland. Wie in Reims mag spelen beschouwt zulks als een eer en de club gaat bij elke speler voor alles. Men onthoude dit goed, want deze verknochtheid aan de club is de Franse nationale ploeg duur komen te staan.

Ziehier het programma, dat Reims in enkele weken afwerkte: zondag competitie, woensdag en donderdag wedstrijden in Spanje, zondag competitie, woensdag kwartfinale om het Europese clubkampioenschap tegen Voros Lobogo (een Hongaarse ploeg met verscheidene internationaals), zondag competitie, volgende zondag: België — Frankrijk (waarvoor vijf spelers van Reims werden gekozen) en drie dagen daarop te Boedapest de tweede ontmoeting met Voros Lobogo;

Als U nu als neutraal lezer moest antwoorden op de vraag: „Welke van al deze wedstrijden acht U voor Reims het belangrijkst?", dan zoudt U aan de hand van hetgeen wij hierboven schreven, zeggen: de kwartfinale om de Europese titel, bestaande uit een thuis- en een uitwedstrijd tegen de sterke Hongaren. Wij menen, dat er daarover weinig verschil van mening bestaan, tenzij men een landenwedstrijd boven alles stelt.

Maar daarin schuilt juist de moeilijkheid. Reims won twee competitie wedstrijden en verloor er één. Zij verloor, toen ze terugkwam uit Spanje, waar ze eveneens had verloren. Maar Reims versloeg in een schitterende wedstrijd de Hongaren met 4-0! Reims wist toen, dat ze in de halve finale zou komen, mits ze in de returnwedstrijd te Boedapest met minder dan 4-0 zou verliezen. Een kans dus van zo ongeveer acht tegen twee, ofschoon Voros Lobogo in feite als de sterkste van alle deelnemers werd beschouwd.

Drie dagen voor deze returnwedstrijd, speelde het Franse nationale elftal te Brussel tegen de Belgen. Er waren vijf spelers van Reims voor gekozen. Zij zouden onmiddellijk vanuit Brussel naar Boedapest reizen!

Frankrijk was in negen achtereenvolgende wedstrijden ongeslagen gebleven en België had van zeven wedstrijden tegen aanzienlijk zwakkere tegenstanders er geen enkele gewonnen.

De Belgen speelden fanatiek en wonnen bij verrassing met 2-1. De Fransen zaten diep in de put, maar de vijf spelers van Reims vlogen naar Boedapest om zich bij hun clubgenoten te voegen. En drie dagen na de nederlaag te Brussel speelde Reims in een schitterende wedstrijd 4-4 tegen Voros Lobogo en plaatste zich in de halve Europese finale!

Wij hebben de interlandwedstrijd te Brussel niet gezien, maar uit hetgeen de Franse en Belgische kranten schreven, viel te lezen, dat de vijf spelers van Reims minder goed speelden dan in voorgaande landenwedstrijden. Het was duidelijk, dat zij zich tegen de fanatieke Belgen hadden ontzien, omdat zij hun club stelden boven de landenploeg. Of men het hen in Frankrijk heeft kwalijk genomen? Als het er op aan komt geloven wij, dat alle Franse voetballiefhebbers een zege tegen de Belgen en een nederlaag van Reims te Boedapest minder zouden hebben gewaardeerd dan thans het succes van deze club na de nederlaag te Brussel!

B. M. Schilperoort.

Tijdens het ijsballet in de Apollohal te Amsterdam veroverde kortelings in de finale Sonja Toenbreker uit Amsterdam de titel van ijskoningin. Men ziet op het erebankje nr 1 Sonja Toenbreker, nr 2 Petri Peiser, nr 3 Gre Hendriks en rechts Maya Bos, die vierde werd. Geheel links Maxi Baier.

…RABESKE …IN PURPER

door W. H. VAN EEMLANDT

…makelaarsfirma, die de verkoop van het huis … verzorgde, vertelde mij de bijzonderheden van zijn … Ik vrees, dat we onze duiten kwijt zijn, … al zal Mikailian zijn straf niet ontgaan." … Gérard tikte de as van zijn sigaar. Hij haalde … de schouders op.

„…och, Helmstra," zei hij bedaard, „dat geld is … ergste niet. Wij althans zitten er niet om verlegen en als jij behoefte aan contanten hebt kunnen wij zelfs wel bijspringen. Het beroerdste van het … vind ik, dat wij ons zó in de vingers hebben … eden met vertrouwen te stellen in onze Armeense … ennoot. Niet alleen vind ik het verfoeilijk dat … zijn woord tegenover ons gebroken heeft, maar … praktische gronden beschouw ik hem als een … gevaar voor onze veiligheid. Mikailian kent … evenmin als ons aandeel in de buit bij hem … was, evenmin zal hem veel gelegen liggen aan … persoonlijke vrijheid. Ik voorzie dat hij, vooral … wel zal weten, dat jij je relaties op zijn … hebt gezet, ons een slag voor zal willen blijven en ons bij de politie zal aangeven om ons op … manier voorlopig buiten gevecht te stellen. Wie … je Mikailian eigenlijk aanbevolen om behulpzaam te zijn bij het tijdelijk bewaren van het geld?" … Blumenfeld. Een man uit Rotterdam, in wiens … gezindheid jegens mij ik ook nu nog het volste … vertrouwen heb. Natuurlijk heb ik hem verweten … wij door zijn toedoen erin zijn gevlogen. Maar … antwoordde — en mijns inziens terecht — dat … open als de onze nu eenmaal van risico's aan … hangen en dat we ons nooit de luxe kunnen … veroorloven kieskeurig te zijn voor wat onze toevallige medewerkers betreft. Hij beloofde mij ook zijnerzijds te zullen informeren naar de tegenwoordige verblijfplaats van Mikailian."

„Waarschijnlijk heeft hij die verrader al gewaarschuwd dat je op het oorlogspad bent!" meende Eugène.

„Maar beste jongen......" Helmstra lachte toegevend. „Gérard ziet op dit punt de dingen scherper dan jij. Natuurlijk is Mikailian al lang gewaarschuwd. Trouwens... iemand als hij weet ook zonder waarschuwing wel wat hem te wachten staat, wanneer ik hem te pakken krijg. Maar vroeg of laat maakt hij een fout bij dat verstoppertje spelen en dan......!" Helmstra maakte een snelle beweging met de vlakke hand langs zijn hals.

„Laat mij je nog eens inschenken...... Welke maatregelen heb je genomen om hem op het spoor te komen?"

„Kijk," antwoordde Helmstra, „het is een goed ding, dat ik in de kringen die soortgelijke zaken doen als die Armeense verrader, goed ben ingevoerd. Mijn werk brengt mee, dat ik nogal eens goede tips te vergeven heb op het gebied van de illegale wapenhandel. Zonder ongegrond optimisme durf ik wel aannemen dat in een zaak, waarin mijn belangen tegengesteld zijn aan die van Mikailian, ik de medewerking zal krijgen en hij niet...... Hij staat allerminst gunstig bekend! Ik heb de hulp van al mijn Europese relaties ingeroepen bij de opsporing van die dief en op hun beurt hebben mijn vrienden hun eigen handelsbetrekkingen bij de jacht geïnteresseerd. Er liggen dus overal landmijnen, juist op het terrein waar Mikailian zijn brood verdient. Op één daarvan moet hij trappen! Want een man als hij gaat niet stilzitten, wanneer hij in een tijd als deze over kapitaal beschikt. Integendeel. Ik ben ervan overtuigd, dat de zwarte wapenhandel óf binnenkort een oude concurrent opnieuw zal zien opduiken, óf dat Mikailian zal pogen zich met een bestaande groep te associëren. De … van de ondergrondse wapenhandel liggen in West-Europa: Portugal, België, Nederland, de Scandinavische landen. Daar liggen mijn belangrijkste ijzers in het vuur, want ik verwacht het hoofd van Mikailian al spoedig boven water te zien komen aan de kusten van de Atlantische Oceaan of de Noordzee. Bovendien heb ik maatregelen genomen voor het geval hij in de omgeving van de Zwarte Zee of zijn oude jachtgronden zou verschijnen. Laten we erop drinken, dat ik hem gelocaliseerd zal hebben vóór de internationale spanningen en nationale verwikkelingen mijn bewegingsvrijheid zullen belemmeren!"

Het drietal hief zwijgend de glazen op voor deze dronk. Eugène vroeg: „Heb je de indruk gekregen, dat de Amsterdamse politie nog geïnteresseerd is in het echtpaar Duclos?"

„Ach, je weet hoe de politie is...... Wanneer het onderzoek daar en in het buitenland niets oplevert, verflauwt de belangstelling. Dat spreekt...... Maar de geringste aanleiding kan het vuurtje weer opblazen. In elk geval, zolang Mikailian zijn mond houdt, zitten jullie hier veilig......"

„Al mocht hij ons verdacht maken bij de recherche, dan zal het nog wel loslopen..." merkte Eugène onverschillig op. „Wij staan hier goed bekend, behoren tot de gefortuneerden onder de burgerij en hebben een schoon register. Bovendien is Gérard in het bezit van een doktersrekening, waaruit blijkt dat hij van 15 September tot 6 October voor observatie van een ontstoken nier in een kliniek was opgenomen. En het mooiste is nog, dat hij, op enkele dagen na, werkelijk gedurende die periode in verpleging is geweest."

„Dat neemt niet weg," nam Gérard nu bedaard het woord, „dat ik ernstig rekening wil houden met de mogelijkheid, dat Mikailian ons in discrediet zal brengen...... Ik ben er helemaal niet zeker van, dat hij rustig zal afwachten tot jij, Helmstra, hem de rekening komt presenteren. En ook geloof ik niet, dat hij zo lang hem gevaar dreigt, openlijk of bedekt opnieuw een rol in de illegale wapenhandel zal gaan spelen. Ik denk, dat hij eerst zijn tegenstanders zal opruimen, of lam slaan. Jij bent tamelijk onkwetsbaar en je hebt in de grote oorlog wel voor heter vuren gestaan dan een vervolging door de Amsterdamse politie. Bovendien ben je bijna altijd op reis, dus zonder vaste woonplaats, en je privé-inlichtingendienst zal je wel tijdig waarschuwen, wanneer men het je lastig zou willen maken...... Met ons staat het anders. Wij hebben hier een domicilie waar men ons altijd kan overvallen. Mikailian behoeft niet méér te doen dan het posten van een anoniem briefje aan het goede adres, en wij krijgen hier onwelkom bezoek met alle daaraan verbonden mogelijkheden.

(Wordt vervolgd)

IN HET VEEN KIJKT MEN NIET OP EEN ORGELTJE

„Old Dutch Organ" in massa-produktie

(Bijzondere correspondentie uit Nederland)

De heerlijk drenzige, vet geluidige Nederlandse orgelmuziek, die zelfs de dandy Couperus altijd weer met wellust vervulde, hem verwarmde als een borrel op een gure morgen, is thans ons jongste exportartikel. Nee, niet op de gramofoonplaat, maar helemaal echt, geproduceerd door miniatuur pierementen, die thans in groten getale worden aangemaakt, om te beginnen voor het buitenland. Canada is de eerste afnemer: 200 van deze „Old Dutch organs", zoals ze voor de handel zijn genoemd, zullen uiterlijk binnen twee maanden naar dit land worden afgeleverd. Intussen zijn er aanvragen uit Argentinië, Brazilië, Zuid-Afrika, Pakistan, terwijl vooral de Amerikanen in Duitsland hevig geïnteresseerd zijn: 400 exemplaren zouden hier reeds direct geleverd kunnen worden. Maar ook in Nederland zelf, waar zo'n miniatuur-pierement thans op rondreis is, toont men overal belangstelling. Het is niet in Amsterdam, de stad van het pierement, dat de orgeltjes worden vervaardigd, maar helemaal in Vriezenveen, waar een jonge industrie er een grote toekomst in ziet. Het experimentele stadium is thans voorbij: de eerste serie is in aanbouw. En er komt al meteen een nieuwe fabriek met ruimte voor tal van arbeidskrachten. De orgeltjes zullen dan even talrijk het veen verlaten als ooit de turf: precies als deze zullen zij iets vertegenwoordigen van onze bodem en atmosfeer, dat echter niet in rook, maar schoner nog in klank zal opgaan, en evenzeer door en door verwarmt.

Pierement-muziek voor de export

Laten wij eerlijk bekennen, dat wij wild van enthousiasme in de auto zijn gestapt, op weg naar Vriezenveen, om het miniatuur pierement te zien en te horen. Want het draaiorgel neemt ook in ons hart een bijzondere plaats in, altijd weer de vreugde onzer dagen, waar wij graag een stuk voor omlopen als wij ergens in de verte zijn vertrouwde geluid vernemen. Want ook visueel genieten wij van het orgel, van de barok van zijn façade, de poppen met hun geheimzinnige glimlach. En dat het zich altijd nog voortbeweegt op de lage, forse wieltjes, moeizaam tegen een brug omhoog, de ruggen der duwende mannen eendrachtelijk gekromd. En dit is dan ook de reden, dat wij eigenlijk in Vriezenveen een beetje teleurgesteld zijn geworden. Wat wij ons precies hadden voorgesteld, durven wij achteraf nauwelijks nog te bekennen: inderdaad een pierement in het klein, maar dan ook helemaal, een bont stuk speelgoed voor grote mensen, dat wij een plaats zouden willen geven op ons schrijfbureau, zoals er ook modellen staan van bottertjes en tjalken, deze aanwinst echter het allermooist vanwege het geluid. De huisgenoten zouden er maar aan moeten wennen, dat pa urenlang aan zijn orgeltje zit te zwengelen, een zorgvuldig uitgezocht, lichtelijk ordinair, maar vooral melancholiek repertoire.

Daarom waren wij erg ontnuchterd toen ons in Vriezenveen het miniatuur pierement werd vertoond. Niets anders dan een kastje op poten, rechttoe rechtaan, waar evengoed een apparatuur in kon zitten voor het meten van aardstralen. En een slinger er aan om te draaien, net als bij een ouderwets model gramofoon. Ja, het geluid, dat er uit kwam, dat was een volkomen openbaring: helemaal precies het weekderig geluid en zelfs het volume van een heus pierement. En ook de constructie van binnen bleek in hoofdzaak dezelfde: vijf blaasbalgjes en een magazijn, terwijl de druklucht de tongen in beweging brengt van 24 tonen, twee octaven. Het muziekboek met sleuven werkt net eender als bij een echt orgel. In zoverre was het af, maar het oog wil nu eenmaal ook wat hebben, en vooral de illusie. De afbeeldingen van molentjes en dansende Volendammers, waar mee de eerste zending kastjes voor Canada wordt versierd, is maar surrogaat: een pierement in het klein, dàt verwacht men te zien. De heer H. Borger, de ondernemende fabrikant, stelde ons gerust. Het model zal nog verder ontwikkeld worden. Een volgende serie krijgt om te beginnen echte orgelpijpjes in het front, en de slinger wordt door een wiel met handgreep vervangen. Of men helemaal een orgelmodel benaderen zal, is nog in studie.

Wij hebben het de heer Borger warm aanbevolen. Zoals het kastje er nu uitziet, herinnert het aan de orgeltjes, die wij in onze jeugd nog hebben gekend. Bunovilles menen wij, dat zij heetten. De orgelman droeg zo'n kastje aan een riem voor de buik, of liet het steunen op een stok of staak. Bovenop het kastje draaide een metalen plaat met sleuven. Deze orgeltjes waren van Franse makelij, het laatst hebben wij er een gezien op een marktplein in Spanje, maar het is heel goed mogelijk, dat men ze ook bij ons nog wel een enkele keer ontmoeten kan, hier of daar op de kermis. Het iel, lichtelijk rammelend geluid geleek veel op dat der kleinere, rijdende orgels, die wij ons ook nog voor de geest kunnen roepen, waarbij men in het front een reeks verglijdende afbeeldingen zag, als regel oorlogstaferelen van niet bepaald recente datum: de strijd om de Sjipka-pas bijvoorbeeld, tussen Russen en Turken. Ook dit soort orgeltjes is uit Nederland verdwenen, alleen het pierement heeft zich gehandhaafd, mocht zelfs na de oorlog een reveil beleven, waarbij de oude façades in ere zijn hersteld, en ook de poppen teruggekeerd. Beroemde exemplaren, zoals „De Arabier", hebben in het buitenland furore gemaakt en het gevolg is geweest, dat straatorgelmuziek een lucratief exportartikel belooft te worden.

Het initiatief tot de bouw van miniatuur pierementen is uitgegaan van het Ministerie voor Economische Zaken, ongeveer een jaar geleden, en wel nadat men herhaaldelijk aanvragen had ontvangen uit het buitenland. Een vijftal industrieën is daarop aan het experimenteren gegaan, waarvan slechts één tot resultaat is gekomen, de Vriezenveens firma „Friborg". Deze nog jonge onderneming, waarop de heer Borger overschakelde, nadat hij aanvankelijk meubels had vervaardigd, is gespecialiseerd in de bouw van harmoniums, terwijl zij sinds kort, door het aantrekken van deskundig personeel uit Duitsland, ook de bouw van kerkorgels op haar programma heeft. Reeds enige tijd had de heer Borger bij wijze van hobby het systeem van het straatorgel nagebouwd, echter met spoelen en een papieren rol, alles in het klein. Het was dan ook voor hem een aangename verrassing, dat Economische Zaken hem kwam voorstellen een miniatuur pierement te ontwerpen, voor export bestemd. De helft van de exploitatiekosten zou door Economische Zaken worden gedragen, terwijl een exportbureau reeds een eerste opdracht ontvangen had voor de levering van 200 exemplaren voor Canada. De firma „Friborg" heeft daarop een vijftal modellen ontwikkeld, waarvan er tenslotte één bij Economische Zaken in de smaak viel, het geluid en vooral het ritme inderdaad nauwkeurig juist. Met spoed is dit model thans in massaproduktie genomen, waarbij niet alle onderdelen in Vriezenveen worden vervaardigd, het metaalwerk bijvoorbeeld is elders in Nederland uitbesteed, terwijl de metalen tongplaatjes, een heel specifiek fabrikaat, uit Parijs komen.

Het miniatuur pierement heeft, zoals gezegd, twee octaven: 24 tonen (C sleutel), terwijl een werkelijk draaiorgel er 61 telt, vijf octaven, bovendien met trommels en fluit. De boeken zullen eveneens bij Friborg worden vervaardigd, de schablonen gaan ter correctie naar de heer H. Denissen, expert te Tegelen, om vooral op het juist ritme te worden gecontroleerd. De kastjes worden uitgevoerd in berken-multiplex en geleverd in drie kleuren: Engels roodzwart en gebroken wit. Al het materiaal is tropenvast.

Uiterlijk nog weinig spectaculair, produceert toch het miniatuur-pierement, dat onder de handelsnaam „Old Dutch Organ" zijn weg naar het buitenland vindt, geheel en al de oorspronkelijke draaiorgelmuziek.

Voor de zangles

Tegelijk met het miniatuur pierement „Old Dutch Organ" is in overleg met het ministerie van Onderwijs een ander apparaat geconstrueerd, voorlopig „Organista" genaamd, waar van juist deze week het proefexemplaar gereed is gekomen. „Organista" is een taak toegedacht bij het zangonderwijs op de scholen. Het is nu eenmaal zo, dat in de practijk 80 pct. van het onderwijzend personeel niet muzikaal is en dus weinig geschikt om zangles te geven. Het apparaat „Organista" geeft de orgelbegeleiding 1e, 2e en 3e stem, afzonderlijk en gecombineerd, van liederen, zoals men op school pleegt te leren. De constructie is eenvoudiger dan van het pierement, het werkt met zuiglucht en in plaats van muziekboeken worden papieren rollen gebruikt. Het aantal tonen bedraagt 15, anderhalf octaaf, in de G sleutel. In het binnenwerk onderkent men twee spoelen voor de muziekrol, twee schepbalgjes en een magazijn. Het kastje is kleiner dan dat van het miniatuur pierement, terwijl het in de bedoeling ligt de aanblik te verlevendigen met voorstellingen van zingende kinderen, muziekinstrumenten enz.

Valt het proefexemplaar van „Organista" in de smaak dan mag ook hier een flinke produktie van worden verwacht.

Zo wordt dus in Vriezenveen aan de lopende band orgelmuziek vervaardigd. De kosten van het export-exemplaar, zoals dit straks naar Canada gaat, bedragen ongeveer ƒ 275. Voorlopig is de aanmaak uitsluitend voor het buitenland, zodat een prijs voor Nederland nog niet is gefixeerd. Bovendien is het instrument nog volop in staat van ontwikkeling: wanneer het tenslotte op de binnenlandse markt zal verschijnen, mag men hopen, dat vooral ook het uiterlijk aanzien een beetje geromantiseerd is, zoals het tenslotte bij een draaiorgel past. De belangstelling voor het huisinstrument, door radio en pick up sterk achteruitgegaan, is de laatste tijd weer opmerkelijk groeiende. De piano, het harmonium keren terug in de woning, en het is niet onmogelijk, dat bij de liefhebbers ook het miniatuur pierement zich te zijner tijd een plaats veroveren gaat. Maar omdat het draaiorgel toch eigenlijk op straat hoort en wij het in ons land daar ook geregeld kunnen horen, zal het toch in hoofdzaak het buitenland zijn, dat deze Nederlandse eigenaardigheid in massa zal afnemen. Ook als souvenir krijgt het ongetwijfeld betekenis. In elk geval, voor de Vriezenveense industrie zit er muziek in.

[illegible] dat thans in massa-produktie komt.

„Bond van fatsoenlijke weggebruikers" in Nederland?

De heer H. A. J. Klusman, gepensioneerd marine-vlieger, wonende te Leiden, die dezer dagen via een schrijven aan prinses Wilhelmina, aan de ministers van Justitie en van Verkeer en Waterstaat, alsmede via een „open brief" aandacht vroeg voor zijn denkbeeld een „Bond van fatsoenlijke weggebruikers" op te richten, heeft Prins Bernhard verzocht deze suggestie moreel te steunen en eventueel hieraan leiding te geven.

De heer Klusman heeft op grond van de adhaesiebetuigingen met zijn initiatief tot een „Bond voor fatsoenlijke weggebruikers", die hij uit allerlei delen van het land ontving, besloten een dergelijke bond op te richten. Voorlopig heeft hij deze genoemd de bond „Veilig door u zelf", afgekort „Veduze". Zo spoedig mogelijk zal een voorlopig bestuur worden samengesteld en definitieve vorm worden gegeven aan deze organisatie. Het is zijn voornemen het centraal kantoor in Den Haag te vestigen. Elke weggebruiker, ook de fietser en de voetganger, zal lid kunnen worden.

Eerste wijdelingen op Spaans-Amerikaans seminarie te Madrid

In de basiliek van Nuestra Senora del Pilar heeft de aartsbisschop van Zaragoza, mgr. dr Morcillo, wijdingen toegediend aan de eerste dertien seminaristen van het „seminario sacerdotal hispanoamericano". Negen hunner ontvingen de kleine wijdingen en vier die van het diaconaat. Mgr. Morcillo trad in deze plechtigheid tevens op als voorzitter van de door hem in het leven geroepen stichting, het „obra de cooperación sacerdotal hispanoamericano"".

Op het seminarie van deze stichting, dat gevestigd is in de „ciudad universitaria" van Madrid, bereiden zich momenteel vijftig Spaanse seminaristen voor op hun apostolaatsuitoefening in Spaans sprekend Amerika. Zij doen er hun theologische studies en ontvangen tegelijkertijd een speciale, op hun toekomstige werkzaamheid afgestemde opleiding. De vijftig seminaristen zijn afkomstig van de seminaries van 22 Spaanse diocesen.

Naar aanleiding van de wijdingen heeft de stichting een telegram ontvangen van de H. Stoel, waarin de substituut mgr. del'Acqua mededeelt, dat de „Verheven Opperpriester innig verheugd is over de edelmoedige offervaardigheid der wijdelingen en hun van harte zijn apostolische zegen schenkt."

LEES DE AMIGOE

Ik ontmoette ...... de beroemde LOUIS ARMSTRONG

door FRISO ENDT

Het was in Den Haag, in de Houtrusthallen, dat Louis om water vroeg. We waren allemaal koud, rillerig, een tikje gammel uit de kille bus gestapt, die ons van Amsterdam had gebracht, we liepen allemaal te trappelen, om een tikje gevoel in de voeten te krijgen. Pianist Billy Kyle, bassist Arvell Shaw, clarinettist Ed Hall en trombonist Trummy Young zaten op hun hurken met zijn vieren bijeen, om dat kinderspelletje van om beurten handen tegen elkaar te slaan, te beoefenen.

Het is niet meer zo eenvoudig Armstrong te spreken tijdens van zijn bliksem-tournee's door Europa (Holland-Den Haag-Amsterdam op een avond en een nacht) maar Friso Endt zat hem in de auto van de hoofd naar Den Haag en terug en interviewde good old Louis bij 120 per uur.

hebben, was de onverwoestbare Velma Middleton, die bedrijvig langs ons dribbelde, vroeg of er een dameskleedkamer was.... nee, die was er niet...., of er dan misschien licht was.... nee, ook dat was er niet...., en of er dan voor achter dat scherm in de hoek misschien een stoel was. Ja, die was er.

„Die 8000 maken de zaak wel warm straks", zei Pierre Tallerie, Louis' persoonlijk-helemaal-eigen-ik manager, troostend. We knikten wat triest allemaal.

Alleen Louis vroeg om water, koud water, op dit ogenblik, dat ik eigenlijk alleen maar warme wijn, of iets anders in een klein glas, had willen hebben. Louis heeft in zijn leven al zoveel meegemaakt, dat deze primitieve behuizing hem weinig scheen te doen. Vijf weken avond aan avond — meestal tweemaal — spelen, twee of vijf uur slaap per nacht, dagelijks reizen van Hamburg naar Berlijn, van ...

Uiteraard niet voor hun plezier, maar om straks de massa der 8000, die we achter de primitieve board-muurtjes, welke de zogenaamde kleedkamer van het podium scheidden, als ... groot monster, dat begint te ...ken, hoorden grommen — met ... spel te kunnen temmen.

Daar moet je uiteraard warm... gers bij kunnen gebruiken. De ... die overal géén last van sche... Berlijn naar Amsterdam, Brussel, ...ich, Parijs, noem maar op, he... allemaal dingen, die de oermens ... niet breken, en die hem er óók ... van weerhouden te zorgen, dat ... ook in deze kille Houtrusthal ... komen in vorm voor de 8000 ... voren zou treden. Daarvoor was ... ter nodig, daar liep een of ... Hollander te „niksen", laat hém ... ter halen. Louis grabbelde erge... een hoek een tinnen lampet... voorschijn, die niemand daar no... zien staan, drukte die in mijn ... en herhaalde: „Water, plain col... ter". Ik verdween, ik schoof ... manager Tallerie, die in luid ... de chauffeur — die alléén Ned... verstond — mededeelde, dat ... op de terugweg warm móést ... schoot langs de ruggen van zes... chercheurs, die helemaal niet ... waren deze avond, en ik stapt ... der de verbaasde blikken van de ... toeschouwers voorzichtig tuss... rond het podium geplaatste sta... litie-hekken — alsmaar nog met ... lampetkan in de hand — naar ... dames-w.c., waar een juffrouw ... dat ik er volstrekt n i e t in ... Maar de toverwoordjes „voor ... openden de toiletten onmiddell... voor de eerste maal in mijn lev... ik daar tussen tientallen, hoo... baasde, zich poederende en lipp... werkende dames, in een „dames ... lampetkan voor Louis Armstrong ... vuld.

„Hi, thanks", zei Louis, en ... talloze zaken, die uit zijn gehe... nige trompetkoffertje kwamen ... spoelen.

Ik keek om mij heen, de gymn... oefeningen waren ten einde, ... was vergeten: hier stond een ... band zich voor te bereiden. ... bette zich voorzichtig de lippen, ... wat vet rond de plek, waar — ... het — die gouden trompet alti... en speelde toen achter elk... loopjes, die hem de „warming ... voor het concert-over-vijf-m... moest geven. Hij zag er won... jong en actief uit op dat ogenbl... keek me aan, en gromde:

„Kijk, boy, ik ben 105 pond he... ste jaar afgevallen, door 's ... niet meer te eten, door sinaas... sap te drinken, en door in dit ... te nemen, wat er genomen moet ... den. Daardoor ben ik, want je ... het nú weten: ik dacht even ... te worden twee jaar terug, wee... en fit. Want ik, Louis, ik moet ... en fit blijven voor die daar"... wees met zijn duim naar de m... wier nabijheid nu hoorbaarder ... der werd...., „want zij rekenen ... Show? Yes sir, I know, ik wee... snow is. Maar believe me, dit ... meedoen".... hij wees op zijn h... anders trappen „ze".... hij wees ... met de duim.... „er bepaald ...n. Je kan je publiek niet bed... boy. Dat denken ze wel eens, ...t kan niet. Is 't niet waar, Pi... En Pierre Tallerie — 15 jaar bij ... 25 jaar bevriend met Louis — ...rnstig en zwaar — hij is ook een ... wáár mens: „You're right Satc... „Tijd", riep ónze manager, Lo... Rees.

Louis grijnsde, greep de ...trompet, stapte in de schijnwe... in het vagevuur der fotografenl... en in de begroetingskreet der ... En gelooft U me, zo was het 's ... vier uur later, in Amsterdam, ... zijn uitgelaten lach, zijn pleizier ... was allemaal even ras-echt al... instrument in zijn hand. Hij ... groot man Louis Armstrong, ... hij houdt van zijn vak.

(Uit Disco Disc...

Prijsstijging en ... schuldenlast bedreigen ... in V.S.

Tweespalt over noodzaak van belastingverlagingen

(Bijzondere correspondentie uit New-York)

De economische toestand van de Verenigde Staten vereist belastingverlichtingen en de in dit verband noodzakelijke maatregelen behoren te praevaleren boven aflossing van staatsschuld. De Committee for Economic Development heeft deze uitspraak gedaan en eraan toegevoegd, dat het totaal der fiscale concessies gemakkelijk vier miljard dollar zou kunnen bedragen. Het bewuste Comité is een nationaal research-instituut, dat door de zakenwereld en de industrie wordt gefinancierd. Ook Humphrey, de minister van Financiën, is bereid het begrotingsoverschot van het nieuwe belastingjaar, dat op 1 juli 1956 begint, aan te wenden voor belastingverlaging. Deze neiging mishaagt sommige economen, die de nationale schuld van 280 miljard dollar op de eerste plaats verminderd zou willen zien in het kader van inflatiebestrijding.

De voorstanders van belastingverlaging, die evenmin als de tegenstanders ervan de muntstabiliteit zouden willen zien aangetast, breken ook een lans voor belastingtarieven, die het begrotingsevenwicht niet mogen verstoren. op de eerste plaats zou dan de particuliere inkomstenbelasting moeten worden verzacht en daarna zo mogelijk de vennootschaps- en omzetbelastingen. Het zijn vooral de grote en middelgrote inkomens, die in Amerika te zwaar belast zijn. Het beschikbaar stellen van risicodragend kapitaal en voor investeringen benodigde gelden wordt door de huidige superfiscaliteit belemmerd. De industriële wereld gaat uit van de veronderstelling, dat de goederenvraag van het publiek op het huidige peil niet zal kunnen voortduren, tenzij de belastingen met minstens 3 miljard dollar worden verlaagd.

Dit oordeel wordt door vooraanstaande theoretici niet zonder meer aanvaard. Zes Amerikaanse economen van formaat hebben er bij het Congres op aangedrongen in 1956 van belastingverlaging af te zien. Zij poneren, dat in een tijd van superconjunctuur geen behoefte bestaat aan een dergelijke stimulans. In democratische kringen is men vooral gekant tegen belastingverlaging als verkiezings-stunt. Dit kan uiteraard worden verklaard door de vrees, dat deze maatregel de populariteit van de republikeinen zou doen toenemen. In dit kamp overweegt men juist nog andere gestes in dezelfde geest, zoals het aanmoedigen van kredietverlening aan kleine en middelgrote bedrijven, die vergeefs een beroep op de banken hebben gedaan.

Hierin schuilt uiteraard een tweeslachtigheid, want na kredietrestrictie te hebben opgelegd tot bestrijding van inflatie, zou tot kredietexpansie moeten worden overgegaan ten behoeve van ondernemingen die aan de normale eisen van kredietwaardigheid niet voldoen, door het verschaffen van permanente investeringen, die noch op de weg van het bankwezen noch op die van de Staat liggen.

Intussen heeft het republikeinse staatsschip de economische wind nog altijd mee en nu het kalenderjaar ten einde loopt, ontbreekt het altijd nog niet aan optimistische en zelfs enthousiaste voorspellingen. Het nationale produkt (alle goederen en diensten) van 1956 wordt op niet minder dan 410 miljard dollar geraamd, hetgeen al weer 20 miljard hoger zou zijn dan in het lopende jaar. Het ongeschokte vertrouwen van de zakenlieden wordt in dit verband gebruikt als overtuigend argument, maar men verzwijgt de prijsinflatie waarmede de consumenten worden bedreigd.

De kosten van levensonderhoud zijn sinds de zomer van 1952 relatief stabiel gebleven. De achtereenvolgende loonronden hebben op het prijsniveau tot nu toe geen of zeer weinig invloed uitgeoefend omdat de produktiviteit tegelijkertijd is gestegen. Zolang dit evenwicht behouden blijft, kan een wezenlijke welvaart stand houden. Zodra in dit opzicht een kentering ontstaat, komt de spiraalbeweging van prijzen en lonen in actie en belanden men in een sfeer van schijnwelvaart omdat het reële inkomen van loon- en rentetrekkers geen gelijke tred kan houden met het muntbederf.

Reeds thans ontwaren de Amerikaanse consumenten tekenen, dat het prijspeil te hoog dreigt te worden. Indien deze ontwikkeling zich toespitst, zullen vele niet-essentiële aanschaffingen worden uitgesteld of geheel nagelaten. Dit proces zal zich des te sneller voltrekken, wanneer een zo groot aantal verbruikers gebukt gaat onder een schuldenlast. Sinds 1939 is de industriële produktie van de Verenigde Staten gestegen met 158 pct en het beschikbare particuliere inkomen met slechts 87 pct, terwijl bovendien de bevolking met meer dan 23 pct. is toegenomen. Een nog groter gedeelte dan ooit zou in principe met consumentenkredieten moeten worden gefinancierd en tegen een duurder debetrentetarief dan voorheen. Zouden daarenboven de prijzen ook nog een opwaartse richting aannemen, dan rijst aanstonds de beklemmende vraag of de consumenten en met hen de superconjunctuur niet onder een te zware druk zouden komen te staan.

Om de ogen der automobilisten gelijkmatig aan het daglicht te doen wennen, werden aan beide zijden der tunnel te Velsen in Nederland een groot aantal lichtschachten aangebracht, om de overgang van daglicht naar kunstlicht (en omgekeerd) te egaliseren. Dit is een geheel nieuw principe bij de tunnelbouw. Een overzichtfoto van het lichtschachtveld aan de Haarlemse zijde van de tunnel.

ERIC DE NOORMAN: De gebroken pijl

17 HANS G KRESSE

17. Bliksemsnel heeft Eric zich gebukt en de gebroken pijlschacht opgeraapt en wanneer Agir de vechtende honden uit elkaar heeft gedreven en langs hem heen wil gaan, houdt hij de verschrikte pachter het fatale bewijsstuk voor en zegt dreigend:

„Wilt ge thans nog ontkennen, Heer Agir?"

Als vastgenageld blijft Agir staan. Er komt een blik van afgerijzen en ontzetting in zijn ogen, doch de Noorman gunt hem geen tijd en spreekt streng:

„Wilt ge thans nog ontkennen dat ge Uw broer om het leven hebt gebracht? En dat ge Jelf, die toevallig getuige was van Uw verschrikkelijke daad, op wreedaardige wijze vermoord hebt om hem voor altijd het zwijgen op te leggen. Dat ge de schacht van Uw pijl hebt afgebroken om ieder spoor, dat in Uw richting kon leiden te vernietigen? Doch dan had ge het stuk niet achteloos moeten wegwerpen, Heer Agir! Dan had ge U er op handiger manier moeten ontdoen, zoals ge klaarblijkelijk ook met het lichaam van die arme Horic hebt gedaan! Beken gerust, Heer Agir! Uw spel is uit! En ge zult Uw gerechte straf niet ontgaan!"

Doodsbleek heeft Agir geluisterd, maar allengs heeft de ontzetting in zijn blik plaats gemaakt voor woede, een blinde onbeheerste woede en nog voordat Eric geheel en al heeft uitgesproken, heeft Agir met een bliksemsnelle beweging zijn zwaard getrokken:

„Genoeg!" schreeuwt hij, terwijl hij op de Noorman toestormt. „Voor die belediging zult ge boeten!"

de Avond-zitting Staten

(Vervolg van pag. 2)

t de begroting van Bonaire thans handeld wordt. Spreker verzocht of Staten niet eerst ingelicht kunnen rden over het een en ander.

De heer Gerharts, weer aan het ord zijnde, verklaarde dat er tegenwordig zoveel gewone ambtenaren ur Bonaire komen die daar met moltjes lopen en zulke rare rapporten stellen dat men zich afvraagt of de ambtenaar wel op de plaats, waar hij t raport over moest maken, is geweest. Het voorstel van de regering het landhoofd direct van 'n nieuw dek te voorzien, wilde hij gaarne ernemen aangezien er anders weer een volgende stevige wind, gaten de weg komen, waardoor het werk or niets is geweest. De heer Gerharts stelde vervolgens voor het nalig saldo te verminderen met . 52000.— zodat dit bedrag teruggebracht werd tot 1.160.194 gulden.

staande de vergadering werd dit artikel, aangenomen.

Voordat het Ontwerp in zijn geheel erd goedgekeurd vroeg Mr. Da Costa mez hoofdelijke stemming. Hij motiveerde dit verzoek door te verklaren hij het enerzijds niet juist vond dergelijke beschuldigingen, zoals daan door de heer Gerharts worden uit, anderzijds, zo merkte spreker moet de regering beseffen dat als beschuldigingen waar zijn, deze reing ten strengste moet optreden. t Ontwerp werd na stemming aangenomen.

Eèn miljoen!

Hierna ging de vergadering over tot behandelen van punt 9 van de genda, de wijziging van de landsverordening tot vaststelling van de begroting voor 1955 (1e Aanvullende begroting). De regering deelde bij monde de Minister President mede (naar leiding van gemaakte opmerkingen) de financiële draagkracht van de d. Antillen niet verder reikt dan bijdrage aan de defensie van een ljoen gulden.

De heer Gerharts diende het volgende amendement in; Artikel 20913: af te voeren: „Representatiekosten Gezagbers en Administrateurs .... 450.—" hypothecaire obligatielening van de N.V. Zeebad Bonaire". De post in zijn geheel ad fls. 30.000.— te voeren.

Artikel 100106: „Bijdrage aan het eilandgebied Bonaire van een bedrag gelijk aan het nadelig saldo van zijn begroting voor het dienstjaar 1955, te verlagen met ...... fls. 23.000.— (Te storten in het Reservefonds).

Borreltje weggegeven

Het artikel 20913, dat verlaagd moet worden werd door de heer Gerharts gemotiveerd met de opmerking dat hij wel eens een borreltje moet weggeven. De. regering echter heeft een pgaand onderzoek ingesteld en bevond dat het representatiegeld niet veel is en verzocht de heer Gerharts bedrag aan te willen nemen. Dit verzoek werd gesteund door de heer ges die betoogde dat hy reeds eerder hierover heeft gesproken en dat een bekend feit is dat het representatiegeld te weinig is, vooral voor Aruba. De heer Jonckheer deelde mede dat de regering een andere regeling in studie heeft, zoals ook de salarissen van de Gezaghebbers.

De heer van der Hoeven vroeg de regering laconiek of deze kon mededelen of het bedrag al is uitbetaald, op welke vraag de regering het antwoord schuldig moest blijven. Bij de stemming, die gehouden werd over dit punt bleek dat het lid Hueck niet eens wist waarover gestemd moest worden. Daarna de voorzitter Isa beminnelijk uitlegde waarover de vergadering had gesproken. „Ooh.... tegen" zei Hueck daarop. Het artikel werd aangenomen.

Inspecteur Volksgezondheid

Een lange discussie volgde hierna over de kwestie van de Inspecteur van Volksgezondheid. Minister Booi zei dat in Nederland personen waren aangezocht voor de functie van waarnemend Inspecteur van Volksgezondheid. Aangezien niemand kon worden gevonden die op de door de Staten gestelde voorwaarden wilde uitkomen. deze post vervallen. Minister Booi wilde deze post echter toch naar het Reservefonds overhevelen daar men mogelijk tot een andere oplossing kan komen.

De heer van der Hoeven merkte op de regering het volste recht heeft in een vacature van Inspecteur wnd. Inspecteur van Volksgezondheid te voorzien; slechts moeten de Staten zich over een verhoging van bedrag uitspreken. Na enkele discussies wordt het geld in het Reservefonds gestort. De andere artikelen van heer Gerharts, gesteld in zijn amendement, werden eveneens aangenomen, Daarna het hele Ontwerp 1e Aanvullende Begroting over het jaar 1955.

De begroting!

Als laatste punt op de agenda stond Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Nederlandse Antillen voor het dienstjaar 1956.

De voorzitter opende de algemene beschouwingen.

Min. President Jonckheer was de eerste van de Ministers die de in het verslag gestelde opmerkingen en vragen van de leden van de Staten der Ned. Antillen beantwoordde. Allereerst bracht spreker dank aan de Staten voor de toezegging de begroting vlot te zullen behandelen. De regering is de Staten daarvoor zeer erkentelijk. Verschillende punten werden door de spreker behandeld. De voornaamste was wel de kwestie van de vakbonden.

Jonckheer over het arbeidsconflikt

Het streven van de arbeiders naar vrije vakbonden is de laatste jaren pas opgekomen, zo sprak de Minister o.a. in zijn inleiding. In verband met de opmerking over het verslag van de Landsbemiddelaar merkte de Min. President op dat het conflikt nog niet beëindigd is en dat overlegging van het verslag van de Landsbemiddelaar diens werkzaamheden kan belemmeren. De regering uitte bij monde van de heer Jonckheer verder haar bezwaar om het rapport van de Landsbemiddelaar over het Lago-conflikt te overleggen. De regering meent dat een in 1951 plaats gehad hebbend conflikt, een reeds lang afgedane zaak is, die niet moet worden opgerakeld. Naar aanleiding van de vraag of "strike-breakers" worden beschermd verwees de Minister naar het artikel 3 van de Staatsregeling. De Internationale Vakbonden hebben zich kortelings gedistancieerd van het op Curaçao ontstane conflikt met de arbeiders van de Mijnmaatschappij Curaçao.

Het Ontwerp tot wijziging van de Eilandenregeling heeft de regering nog niet bereikt. Het lag oorspronkelijk in de bedoeling deze regeling 1 januari in werking te laten treden, doch bedoelde wijziging is nog niet gereed. De heer Jonckheer beantwoordde verder een drietal gedane losse vragen. Over de verhoging van de in- en uitvoer zeide de spreker dat deze bij de Staten werd ingediend. De bijdrage van het eilandgebied Aruba werd inmiddels vrijwillig voldaan. Over de vraag over de bekendgemaakte mening van de regering over het dagblad "Beurs en Nieuwsberichten" zeide spreker dat haar mening gebaseerd was op het feit dat genoemd blad in de Nederlandse taal verschijnt, de oplage ervan bekend is, en dat het voor het grootste gedeelte verspreid wordt onder de Nederlanders. die werkzaam zijn bij een grote maatschappij.

Andere ministers aan het woord

Minister van Romondt zeide dat hij het verwijt gelezen had dat gericht is aan de regering waarin gezegd wordt dat deze geen belangstelling heeft voor de Bovenwinden en Bonaire.

De minister vond het niet juist dat de TERNA en de regering in een adem worden genoemd. Bij de visserij heeft de regering hulp gekregen van een expert van de F.A.O. De Bonairiaanse visserij is ter sprake gekomen. Een leerling van Aruba zal worden opgeleid, later komt ook Bonaire aan de beurt. Het ontzouteningsproces en het opwekken van stroom door windkracht zijn zaken die nog aan de beurt komen. Bovenstaande is ook voor de Bovenwindse eilanden van belang.

Minister Booi verklaarde in antwoord op in het Verslag van de begroting gedane vragen dat de regering gaarne haar steun geeft aan hen die bekwaam zijn om leerboeken voor zowel gewoon als bizonder onderwijs te geven.

Het Nijverheidsonderwijs is gescheiden omdat niet veelvuldig verwezen wordt naar artikelen die werden opgenomen in de Onderwijsregelingen. De voorbereidingen om een Onderwijsraad op te richten zijn bijna beëindigd en verwacht mag worden dat omstreeks maart de resultaten aan de Staten kunnen worden aangeboden. Naar aanleiding van de opmerking gedaan door de Staten over de getallen der zittenblijvers van de scholen, die niet werden verstrekt, zeide Min. Booi dat aan dit verlangen reeds gevolg is gegeven.

De Minister Beaujon deelde mede dat de financieel- en economische positie van de Nederlandse Antillen in haar totaliteit ongewijzigd is gebleven.

Het batig saldo van 1955 verschilt met 1956 met fls. 800.000.—. De Minister achtte het moeilijk om over deze cijfers te debatteren, want het uitgavepeil van de budgetten is in stijgende lijn.

Uitgaven zullen toenemen

Door de verkregen autonomie zullen deze uitgaven nog meer toenemen. De behoeften van de eilandgebieden blijven groter worden. Nadere mededelingen, hieromtrent kon de Minister nog niet verstrekken daar in studie is een voorstel tot wijziging van de financiële verhouding tussen land en eilandgebied.

Over de Landsloterij zeide de Minister Beaujon dat er in 1955 10.938 7/12 loten onverkocht zijn gebleven.

Dit schreef de Minister toe aan de regenval, waardoor vele loten niet werden afgehaald daar de wederverkopers bang waren hun loten niet kwijt te raken, en aan het feit dat oudere personen nu het inkomen van het Ouderdomspensioen hebben, waardoor zij de loten laten lopen. Er zal getracht worden nieuwe wederverkopers aan te stellen.

De Raad van Toezicht en Advies zal onderzoeken of ook andere oorzaken de verkoop van loten heeft doen dalen.

De Minister zeide verder dat de regering de verwachting koestert dat in 1956 naar alle waarschijnlijkheid geen loten onverkocht zullen blijven. De opbrengst van de zegels op de loten heeft een flinke duit in het laadje gebracht.

Het woord was nu aan de heer Ph. Römer. Deze zeide dat hij tijdens de openbare behandeling van de begroting van de Nederlandse Antillen voor het dienstjaar 1955, bij de algemene beschouwingen o.m. gezegd heeft: "Het is mogelijk de uitgaven op de begroting stuk voor stuk te zien als belegging der openbare middelen in diverse projecten. De uitgaven worden dan beleggingen; de afdelingen, paragrafen en onderdelen èn van de gewone dienst èn van de kapitaaldienst worden dan projecten, waarbij uiteraard ook de rentabiliteit van de beleggingen ter sprake komt."

Deze woorden strekten om te trachten bij de regering belangstelling te wekken voor PLANNING van de verzorging der algemene landsbelangen.

Gesproken tot dovemansoren

Uit de schriftelijke behandeling van deze begroting meen ik te mogen constateren, dat mijn woorden aan dovemans oren werden gesproken. Ik heb gen nieuwe richting in het beleid kunnen vinden. Ik hoop dat deze openbare behandeling meer licht zal brengen inzake deze nieuwe richting.

Men zou kunnen zeggen, dat voor een fractie, die geen verantwoordelijkheid draagt voor de regering, geen reden zou bestaan om op diverse tekortkomingen in het algemeen beleid van de verzorging der landsbelangen te wijzen en voorstellen te doen voor een aan het algemeen belang van de Nederlandse Antillen beter aangepast beleid.

Dit, zou een onverantwoordelijk opportunisme zijn en onverenigbaar met het wezen, ja zelfs met het bestaansrecht van een grote partij, als de Nationale Volks Partij, die ik het voorrecht heb in dit college te vertegenwoordigen.

Veel beloven en niet geven, doen de mensen in vreugde leven.... wordt dikwijls beweerd, maar toch niet zó lang dat men maar aan het beloven kan blijven. En zelfs bij het daadwerkelijk "geven" ,dit is bij nakoming van beloften, dan nog kan "too little and too late" als een boomerang werken.

Opdat een regering au serieux genomen wordt is het een vereiste dat gedane toezeggingen stipt worden nagekomen. Wanneer de Minister van Onderwijs in een openbare vergadering van dit college positief en pertinent verklaard dat de benoeming van een inspecteur van het onderwijs.... *binnen één week* zal geschieden, dan moet om te beginnen binnen een week benoeming volgen. Blijkt het later dat de Minister zich heeft vergist, dan dient die toezegging hersteld. Die éene week voor de benoeming van de inspecteur werd medio juli vorig jaar gezegd in een openbare vergadering van de Staten.

Die week is nog niet om, M. d. V., het zal wel een week op de Griekse kalender zijn. Spreker heeft goede nota genomen van hetgeen medegedeeld is onder art. 50101 van de Memorie van Antwoord, daar gaat het nou niet over, de bijzonderheden omtrent de benoeming van een inspecteur lenen zich beter voor bespreking bij de artikelsgewijze behandeling.

Thans, ziet spr. dat de bewindsman voorzichtiger, c.q. vager is geworden en belooft "binnenkort". Na die eene week van de Griekse kalender rijst de vraag hoelang is binenkort, wanneer die ene week aanvangende 18 juli 1955 nu in 1956 nog niet om is.

Onderwijs

Het onderdeel "Onderwijs en Volksontwikkeling" is een lands- en volks belang van de eerste orde, een primair object van planning. Wij hebben al zo dikwijls gehoord dat het departement onderbezet, danwel onbezet is. Maar moet dat zo blijven? Onze onderwijs-industrie, die voor de productie van burgers in de eerste plaats bestaat vertoont symptomen van wanbeleid, met name gezien de resultaten. De overgelegde cijfers van zittenblijvers geven maar een klein stukje te zien van de grote misère. De gevraagde en overgelegde cijfers dienen slechts om de gedachte te bepalen, M.d. V.; Het is mogelijk te berekenen wat de zittenblijvers de gemeenschap direct kosten aan openbare middelen, zowel exploitatiekosten als kapitaalsuitgaven. Volgens de overgelegde cijfers bleven er in het schooljaar 1954-1955 4.356 leerlingen zitten van 17.063, zo vervolgde de heer Römer. Het zal de moeite lonen te doen nagaan hoeveel de klaslokalen, leerkrachten enz. voor de zittenblijvers de gemeenschap kosten.

Dan heeft spr. niet begrepen of er nog een Onderwijsraad komt of niet. wat de taak van die raad zal zijn. De heer Minister heeft nog niet medegedeeld wat hij de toegezegde Onderwijsraad wil laten doen. Er zijn mensen die het kunnen weten die beweren, dat niet alleen de betrekkelijk jonge leeftijd van toelating van leerlingen tot de eerste klas van de lagere school, de onvoldoende aan het millieu aangepaste leerstof en de voor de jonge kinderen vreemde en moeilijke voertaal bij het onderwijs, de redenen zijn voor het aantal zittenblijvers. Die mensen zeggen, dat ook de inspectie van het onderwijs schromelijk tekort schiet in de inspectie van de scholen. Spr. zou gaarne van de Minister van Onderwijs en Volksontwikkeling vernemen, sedert welke datum de Inspecteur, dan wel de schoolopzieners daadwerkelijk een school hebben geinspecteerd, en een klas voor een lesuur heeft overgenomen om zich op de hoogte te stellen of de leerstof inderdaad verwerkt wordt, of de leerlingen vorderingen maken, of de *leerkrachten* hun best doen enz. Er wordt verteld, dat vele leerkrachten niet voldoende belangstelling hebben voor hun paedagogisch werk, doch teveel denken aan een goed belegde boterham, aan bijverdiensten, een slee van een wagen, een mooie villa en vacantiereizen. Zelfs Prof. Hellinga rekent men onder degenen die dit beweren.

Het maandblad Christoffel moge ontkennen dat het zo is, doch zelfs al zou dit maar een bewering zijn, dan nog schaadt het de goede naam van ons onderwijs. Het is helemaal sprekers bedoeling *niet* de leerkrachten bij het Antilliaanse onderwijs wat dan ook te verwijten. Zijn verwijt wil slechts de tekortkoming in de scholeninspectie treffen.

Ik geef U grif toe, wanneer ik zelf ook een leerkracht was, zou ik waarschijnlijk niet anders zijn dan de anderen, aldus de heer Römer.

Wijlen Prof. van der Leeuw drukte zich eens ongeveer als volgt uit: Wanneer het zover komt, dat de school slechts een inrichting van onderwijs is, geen gemeenschap tussen leerkrachten en leerlingen, zoals die van oude tijden af het wezenlijke in alle onderwijs heeft uitgemaakt, wanneer de on[illegible] dagtaak, slechts de technicus die in de [illegible] man, die zijn leven met de jeugd doorbrengt, wanneer de leerling en hun ouders slechts klanten zijn van de inrichting, is er geen school. Er is wel dressuur, doch geen opvoeding, geen onderwijs in de ware zin.

Spreker heeft al eens getracht de belangstelling te wekken voor het mensenkapitaal van dit land, de manpower en de brainpower. Ons mensenkapitaal is een potentiële welvaartsbron, dat nog niet systematisch is aangeboord. Destijds heb ik mij abusievelijk gewend tot de Minister van Welvaartszorg. Thans zie ik in, dat dit aspect van Welvaartszorg meer onder de Minister van Onderwijs en Volksontwikkeling komt te vallen. Daarom stel ik thans de vraag aan de Minister: Wat zal gedaan worden voor de manpower en de brainpower van de Nederlandse Antillen?....

Spreker wendde zich vervolgens tot de regering in pleno. De Algemene vergadering van de Verenigde Naties heeft onlangs besloten, dat de Nederlandse Antillen niet meer vallen onder artikel 73-e van het Handvest van de Verenigde Naties, dat dit land niet langer non-self-governing is. Dit impliceert derhalve dat de Nederlandse Antillen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties inderdaad als self-governing wordt erkend en zijn plaats in de volkenrechtelijke gemeenschap dient te bezetten. Dan, rijst de vraag, of de status en de positie van de Ned. Ant. in de volkenrechtelijke organisaties niet herzien behoeft te worden. De artikelen 24 tot en met 28 van het Statuut leggen ten aanzien hiervan wel een en ander vast. Tijdens de openbare behandeling van de begroting 1955 is de deelname van de Ned. Ant. aan de Caraibische Commissie even ter sprake gekomen. De Minister President heeft de daarop betrekking hebbende vragen beantwoord en aan het slot van zijn betoog medegedeeld. dat een commissie benoemd zou worden om de Overeenkomst tot oprichting van de Caraibische Commissie in al hare onderdelen te toetsen aan het Statuut voor het Koninkrijk en de Regering voorstellen te doen teneinde die Overeenkomst met het Statuut in overeenstemming te brengen. De Commissie is inderdaad benoemd. Kan de regering thans mededelen of er al lichtpunten zijn? En tevens: Acht de regering, temeer nu de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties de Ned. Ant. als self-governing heeft erkend, niet de tijd gekomen om ook de deelneming van de Ned. Ant. aan andere volkenrechtelijke organisaties te bezien? En wat denkt de regering in dit verband te doen? Dat dit een Koninkrijksaangelegenheid is, legt het Statuut vast; dat overleg met de andere rijksdelen nodig zal zijn, staat ook vast.

Op internationaal gebied, ligt een groot terrein nog braak voor de Ned. Ant.

Buitenlandse hulp

Wanneer hoogontwikkelde landen, ook van West Europa buitenlandse deskundigen ontvangen, niet alleen om kennis van zaken d.t.i. op te doen, maar ook om van hun kennis daar iets achter te laten, een uitwisseling dus, dan ziet spr. niet, wat de Ned. Ant. wel van zichzelf denken, welke zelfoverschatting ons land er toe kan brengen om Internationale Technische Hulp te weigeren, althans om met een nonchalant gebaar de mogelijkheden om dergelijke hulp te krijgen opzij te zetten. Dat een visserij-deskundige van de Voedsel en Landbouw organisaties van de Verenigde Naties de mogelijkheden van visserij in de. Ned. Ant. praktisch zal proberen te bewijzen is op zich zelf reeds een bewijs, dat wat spr. bedoelt mogelijk is. Maar dit incidentele werk van deze deskundige staat op zich zelf en vormt niet een onderdeel van een weldoordacht algemeen plan.

Gaarne vernam spr. van de Regering of zij bereid is te doen onderzoeken in hoeverre Internationale Technische Hulp, maar dan om werkers, deskundigen van de praktijk, materiaal en gelden te krijgen voor de Ned. Ant., en voor de Bovenwindse Eilanden van de Ned. Ant. en voor Bonaire in het bijzonder, aangewend kan worden.

In dit verband merkte de heer Römer op, dat het hem een raadsel is wat de landbouwkundige op de Bovenwindse eilanden alsook de sociaal werkster moeten gaan doen. Evenzeens vroeg spr. zich af, wat van de landbouwkundig ingenieur op Bonaire verwacht wordt?

Aldus besloot de heer Romer zijn algemene beschouwingen. Voorzitter Isa gaf nu het woord aan de heer Gerharts.

„Volgens een bekendmaking van de waarnemend gezaghebster van Bonaire dd. 28 december diende de vrije dag van 29 december, de zg. Statuutdag „Om ons in de gelegenheid te stellen om, vrij van ons dagelijks werk, te overdenken hoezeer de toepassing van moderner denkbeelden ons deel geworden is, nadat de nieuwe staatsvorm, mede dank zij Uw welgemeend streven naar groter zelfstandigheid, is tot standgekomen". De 29e december was dus zo ving de heer Gerharts zijn rede aan ook op Bonaire een feestdag en van de gebouwen van het Land en van het Eiland wapperden de vlaggen. Ook hadden een aantal Hollanders de vlag uitgestoken en voorts kan men in diverse buurten vlaggen zien omdat er op die dag enige trouwpartijen plaats vonden. De bevolking vlagde echter niet, omdat die te druk bezig was te overdenken op welke wijze,dank zij de nieuwe rechtsorde, de rechtvaardigheid te Bonaire verkraakt wordt en hoe daar een wanbestuur wordt gevoerd door een onbekwaam bestuur.

Waar men bovendien de arbeiders naar huis had gestuurd om dit alles te overdenken, zonder er aan te denken dat deze mensen hierdoor een dag loon zouden missen, was er van een feestdag geen sprake. Gelukkig waren een aantal particuliere werkgevers zo goed aan hun arbeiders wel deze vrije dag uit te betalen, Het Bestuur van Bonaire kon echter het gespaarde geld gebruiken voor een kerstbonus, die op geen der andere eilanden werd betaald. Doch een kindertoeslag kreeg de arbeider te Bonaire niet..

De arbeidsonrust

De heer Gerharts sprak zijn bezorgdheid uit over de onrust in de arbeiderwereld. Dat buitenlandse vakbonden met geld de arbeiders steunen is bekend en men vraagt zich af of dit alleen maar uit solidariteit geschiedt. dan wel of men hierdoor onze arbeiders wil gebruiken om de kastanjes voor de heren in het buitenland voor een deel uit het vuur te halen. De publiciteit die door een en ander over de gehele beschaafde wereld is verkregen zal zeker het aantrekken van nieuwe industrieen niet bevorderen.

Het is zaak dat de stijfkoppen. die een oplossing in de weg staan, hetzij hun hoofden buigen en medewerken of vervangen worden.

Spreker uitte de hoop dat de Regering straks een verklaring zal willen afleggen waardoor de arbeidsrust volledig kan worden hersteld en waardoor het mogelijk zal zijn de propaganda die tegen de Nederlandse Antillen thans in het buitenland, men name Noord Amerika, wordt gemaakt, de kop in te drukken.

(Slot zitting volgt morgen)

ARUBA

Gouverneur aangekomen

Oranjestad. — Gistermiddag om streeks 16.30 uur arriveerde „Hr Ms Willem v.d. Zaan" in de haven van Oranjestad met aan boord Z.E. de Gouverneur, mevr. Struycken en zoon De Gouverneur en familie blijven op ons eiland tot vrijdag en zullen gedurende die tijd bezoeken afleggen aan verschillende instellingen. Zij logeren in het residentiehuis aan de Maria Christinastraat.

Ter verwelkoming begaven zich gistermiddag aan boord de Commandant van de hier gelegerde mariniers, Majoor G. J. B. Veenhuys, de heer Porfilio Croes als wnd Gezaghebber, daar de heer Kwartsz op dat moment verhinderd was, de heer H. C. Willemsen Commissaris van Politie en de Havenmeester, de heer J. Meenhorst.

State of Maine op bezoek

Oranjestad. — Omstreeks 10 februari as. zal het Amerikaanse opleidingsschip voor marine-officieren een bezoek aan ons eiland brengen. Het schip heeft een totale bemanning van 276 man aan boord.

Vergadering voor carnaval

Oranjestad. — Hedenavond zal er een vergadering worden gehouden in de Tivoli Club, waarvoor aan alle verenigingen en clubs een uitnodiging werd gezonden om, evenals het vorig jaar, te geraken tot een algemene carnavalsviering. Men heeft nu reeds de 12e februari uitgekozen voor de grote carnavals-optocht.

Door slaap overmand

Oranjestad. — Bij Savaneta reed een auto tegen een houten telefoonpaal op, welke 75 cm. boven de grond uitstak. De auto kwam ongeveer 200 meter verder tot stilstand. Door de schok werd de elektrische leiding van een nabij gelegen huis los geslagen en kwam het perceel zonder elektrische stroom. De bestuurder verklaarde door slaap te zijn overmand.

Geen voorrang

Oranjestad. — Het niet verlenen van voorrang veroorzaakte wederom grote materiële schade nabij de uitmonding van de weg van Cas Ariba op Santa Cruz. De schade bedroeg hier f 550.—.

Minister Booi aangekomen

Oranjestad. — Gistermorgen arriveerde op het Prinses Beatrix-vliegveld de minister van Onderwijszaken, de heer Booi, en voerde gedurende zijn verblijf hier besprekingen met de gedeputeerde van onderwijszaken op Aruba, de heer E. Petrona, alsmede met andere autoriteiten.

Nu is het mijn beurt

Oranjestad. — De politie van Sta. Cruz constateerde, dat een auto slingerend over de weg reed. Bij Piedra Plat werd de auto ingehaald, waar bleek, dat er behalve de bestuurder nog een inzittende was. Degene, die aan het stuur zat, was echter niet degene, die de politie langs had zien rijden. Beide personen bleken onder de invloed van alcoholhoudende drank te verkeren en geen van beiden waren in het bezit van een rijbewijs. Bovendien bleken zij volkomen ongeschikt te zijn om als bestuurder op te treden De auto belandde door de goede zorgen van de politie in het koraal van de wacht, de onfortuinlijke zondagrijders eveneens.

Onveilig Oranjestad

Oranjestad. — Het is de laatste tijd minder veilig in Oranjestad. Wij kunnen er over zwijgen — dat ziet men van hoger hand misschien het liefst — maar het lijkt ons beter een waarschuwing te doen horen. Men kan door vroegtijdige publikaties een onderzoek bemoeilijken, maar iedereen spreekt er over, dikwijls met de nodige fantasie. Het aanranden van kinderen en oudere mensen moet toch voorkomen kunnen worden en het beste is zich zelf en familieleden veilig te stellen door zelf maatregelen te nemen. Laat Uw kinderen niet zonder toezicht en sluit des avonds uw woning goed af. Ook daarmede helpt u de politie, doch zeker uzelf.

Rectificatie

Oranjestad. — Door het foutief doorgeven van een bericht, meldden wij abusievelijk, dat het Prinses Beatrix-vliegveld als uitwijkhaven voor vliegtuigen was gebruikt. Dit moest zijn het dr Albert Plesman-vliegveld, want aan Aruba is zelfs niet eens gedacht.

Jubilarissen bij de politie

Oranjestad. — Er komen weer verschillende jubilea bij de politie voor van mannen, die een diensttijd van 25 jaar achter de rug zullen hebben De 15e januari zijn het de heren Danker, J. van Berg en G. Luchthart van de Lago Brigade. De heer A. C. van Maastricht komt op 18 februari aan de beurt.

Middag-zitting Staten

(Vervolg van pag. 1)

huidige arbeidsconflict, al is thans speciaal de aandacht komen te vallen op een vreemde situatie, die sinds jaren bestaat.

De Regering zal dit punt dan ook los van het huidige conflict in studie nemen.

De vragensteller, de heer Bikker meende, dat de minister zijn vragen 14 en 15 niet voldoende beantwoord had. Doch de minister weigerde, zoals hij dit uitdrukte, verder nog kwalificaties over het optreden van derden te geven.

Vragen v. d. Hoeven

Vervolgens beantwoordde minister van der Meer de op 20 december 1955 door de heer P. v.d. Hoeven aan hem gestelde vragen.

De vragen luidden als volgt:

Vraag 1. Is het juist dat de Minister van Justitie mondeling opdracht gegeven heeft het appèl met betrekking tot de nietigverklaring van de dagvaarding inzake Stewart Blasse in te trekken?

Antwoord: De Minister van Justitie a.i. heeft mondeling opdracht gegeven het hoger beroep in de strafzaak tegen Stewart en Blasse in te trekken. De mondelinge opdracht werd schriftelijk door hem bevestigd.

Vraag 2. Is het juist, dat de waarnemend Procureur-Generaal hieraan, onder handhaving van zijn bezwaren, gevolg heeft gegeven?

Antwoord: Aan deze opdracht is gevolg gegeven. De wnd. Procureur-Generaal heeft uiting gegeven aan zijn bezwaren tegen de intrekking.

Vraag 3. Indien de voorgaande vragen bevestigend beantwoord worden, kan de Minister dan de gronden mededelen waarom hij tot deze ernstige ingreep in het normale verloop van een rechtsgeding is overgegaan?

Antwoord: Er is geen sprake van een ingrijpen „in het normale verloop van een rechtsgeding".

Het rechtsgeding was in casu afgelopen en geëindigd door een vonnis.

Er is ingegrepen om te voorkomen dat er **opnieuw** een rechtsgeding — in hoger beroep of in eerste aanleg — tegen betrokkenen zou plaats hebben. Er is dus ingegrepen in het voornemen om (verder) te vervolgen, niet in **het rechtsgeding,** wat de Minister van Justitie ook niet zou kunnen doen. Indien wij het woord „rechtsgeding" in de vraag nu vervangen door het woord „vervolging" moet ik opmerken dat de woorden **„normaal verloop"** niet juist zijn.

Het instellen van rechtsmiddelen zoals het hoger beroep, is niet een normaal verloop van een vervolging, het is een uitzondering. Het instellen van hoger beroep tegen een vonnis, waarbij de dagvaarding nietig is verklaard, is in de Nederlandse Antillen, waar toch geen cassatie bestaat en rechtspunten toch niet uiteindelijk kunnen worden beslist, een zeer grote uitzondering.

De gronden

Ten aanzien van de gronden voor de bedoelde opdracht wil ik het volgende opmerken:

De Minister van Justitie is verantwoordelijk voor de gedragingen van het openbaar ministerie, zoals iedere Minister verantwoordelijk is voor hetgeen er in zijn departement geschiedt.

Dit betekent uiteraard niet, dat de Minister van Justitie de taak van het openbaar ministerie gaat overnemen of dagelijks controleren. De ministeriële verantwoordelijkheid houdt niet in, dat hij ieder detail moet nalopen of voor iedere fout van zijn ondergeschikten aansprakelijk gesteld kan worden. De Minister is aansprakelijk voor **het beleid** en dit sluit in, dat hij voor de algemene gang van zaken moet waken en moet ingrijpen, indien die algemene gang van zaken verkeerd is gegaan of verkeerd dreigt te gaan.

Ik refereer hierbij naar wat er is geantwoord op de vragen van het Statenlid Bikker.

Toen op de dag van aankomst van H.M. de Koningin de Rergering benaderd werd omtrent het voorgevallene, sprak het vanzelf, dat de Regering het eens was met een krachtdadig optreden van politie en openbaar ministerie.

Indien dit optreden achteraf zou blijken ten onrechte te zijn geschied, dan zou ik toch de verantwoordelijkheid op mij hebben willen nemen; en als iemand achteraf zich zou komen beklagen, dan zou ik geantwoord hebben: Het spijt mij, maar in die omstandigheden mocht ik geen risico nemen. Wel is kort nadien de wnd Procureur-Generaal gewezen op de zeer grote consekwenties, die de zaak zou kunnen medebrengen en is op nauwkeurigheid en prudentie aangedrongen.

Toen er geen bewijs bleek te zijn van brandstichting, is het openbaar ministerie **zonder vooroverleg** met de Regering ertoe overgegaan de vervolging te baseren op artikel 138 bis W.v.S., terwijl de betrokkenen in voorarrest werden gehouden.

Toen het geding was afgelopen en bovendien gebleken was, dat de vervolging bedoeld was gebaseerd te zijn niet op simpel geweld of directe bedreigingen gepleegd door betrokkenen, maar op de vage mogelijkheden, die artikel 138 bis biedt — derhalve op die kanten van dat artikel, ten aanzien waarvan vaststaat, dat en de Regering en een groot deel der Staten ernstige twijfel hebben — heeft de Officier van Justitie zonder enig overleg met de Regering hoger beroep aangetekend.

Inmiddels had het complex van feiten in verband staande met de vervolging, zeer grote gevolgen gehad. Niet alleen bitterheid bij vele arbeiders; niet alleen het standpunt kiezen van het openbaar ministerie in een zaak, warvan bekend was, dat er te dien aanzien twijfel bestond, waardoor de Regering als het ware met betrekking tot haar beleid „on the spot" werd gesteld; maar vooral internationaal.

Zolang er alleen maar sprake was van een arbeidsgeschil, verweet men de Nederlandse Antillen als geheel niets. Nu werd het actie tegen de Nederlandse Antillen. Voor internationale arbeidersorganisaties, voor wie een plaatselijk arbeidskonflikt maar een plaatslijk conflikt is, werd het een prestige kwestie. De indruk was gevestigd (en moest onvermijdelijk worden gevestigd), dat in de Nederlandse Antillen geen vrijheid van vakvereniging bestaat, dat onze wetten arbeidervijandig zijn en dat het optreden van de Overheid tegen de vakverenigingen was gericht. Ten onrechte, maar niettemin een feit.

Nu het konflikt met de Mijnmaatschappij op dit terrein verzeild was geraakt, gaf het de internationale organisaties via het Internationale Arbeidsbureau het recht zich ermede te bemoeien. Op deze bemoeiens, op deze slechte reputatie zijn de Nederlandse Antillen allerminst gesteld.

Het zal niet nodig zijn om het nadeel of het gevaar hiervan verder te omschrijven.

Hoezeer het van belang kan zijn voor de Officier van Justitie om te weten of hij werkelijk een technische fout heeft begaan bij het opstellen van de dagvaarding, voor de Nederlandse Antillen, is dat heel weinig belangrijk.

Voor de gemeenschap is het van v[illegible] groter belang, dat het rumoer ophoudt, dat de arbeidsvrede wordt hersteld en niet de bitterheid [illegible]wakkerd, dat een verkeerde ind[illegible] naar buiten zo spoedig mogelijk wordt opgeheven.

Dit enorme belang is voor mij voldoende grond geweest voor de gegeven opdracht.

Toen de minister met zijn beantwoording gereed was, klonk een schuchter **applaus van de matig bezette publieke tribune op,** dat door voorzitter Isa krachtig werd onderdrukt.

Buitenlandse arbeiders terug?

De heer v.d. Hoeven zeide begrepen te hebben, „dat de gemeenschap slechts gebaat is met het ophouden van een slechte indruk naar buiten". Deze slechte indruk geven de Antillen blijkbaar nog steeds. Want er is een boycot afgekondigd en de internationale organisaties zijn zich met de zaak gaan bemoeien.

Spreker vroeg of de regering bereid was er aan mee te werken, dat alle Antillianen, die bij de Mijnmaatschappij arbeiden, zouden worden ontslagen en in plaats daarvan de ontslagen buitenlandse arbeiders weer in dienst zouden genomen worden!

Op verzoek van de voorzitter ging de heer v.d. Hoeven niet verder op zijn voorstel in, doch zou dit bij de behandeling opnieuw aansnijden.

Inkomstenbelasting

De heer Gerharts zeide de ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening op de inkomstenbelasting 1943 met genoegen op de agenda te zien staan. Hij vroeg wanneer het eens zo ver zou zijn, dat de gebruiksbelasting werd ingetrokken.

De heer v.d. Hoeven bracht de regering dank voor het feit, dat zij in deze materie rekening had gehouden met de wens der Staten.

De heer Voges hield een lange toespraak. Hij begon met vast te stellen, dat het ontwerp tot wijziging van de Landsverordening op de Inkomstenbelasting 1943 door de vorige Regering op 14 november 1953 bij de Staten werd ingediend met de bedoeling, dat deze landsverordening op 1 januari 1954 in werking zou treden.

Het is te betreuren, aldus de heer Voges, dat de behandeling van dit ontwerp, dat een grote verbetering op sociaal gebied inhoudt, zolang op zich heeft laten wachten. Door de trage behandeling hebben enige duizenden min-bedeelden over de jaren 1954 en 1955 inkomstenbelasting moeten betalen, waarvan zij, indien dit ontwerp met de nodige spoed was behandeld, zoals destijds door de Regering verwacht werd, anders vrijgesteld zouden zijn geweest.

Spreker ging de voorgestelde maatregelen tot „socialisering" na. Ten eerste is het inkomensbedrag, waarbij geen belasting behoeft te worden voldaan van ƒ 900,— gebracht op ƒ 1999,—. Nu sinds 1943 de inkomens over de gehele linie aanmerkelijk zijn gestegen, zal hiervan de groep van de laagste inkomentrekker bijzonder voordeel hebben. Spreker juichte deze verbetering dan ook van harte toe.

Voorts zijn de vrij grote verschillen, welke bij de toepassing van het huidige tarief plus opcenten ontstonden bij de belastbare inkomens van ƒ 5000,— ƒ 20.000,— en ƒ 21.000,— geëlimineerd, hetgeen het wegnemen van een onbillijkheid betekent en derhalve een verbetering mag worden geacht.

Verder is een nieuwe regeling voorgesteld voor de kinderaftrek, deze zal voortaan niet meer van het inkomen worden afgetrokken, doch van het belastingdruk en is daarnevens enigszins verhoogd.

Met het eerste was spreker het volkomen eens, dit was trouwens een reeds lang uitgesproken wens der Staten. Met de hoogte van de kinderaftrek kon hij zich echter nog niet verenigen. Indien men een belasting wenst te „socialiseren", zal men dat ook behoorlijk moeten doen. De hoogste aftrek per kind thans voorgesteld bedraagt ƒ 30,— belasting per jaar.

Spreker had gaarne een enigszins verder gaand sociale regeling gezien. De kinderaftrek is naar zijn mening te schriel gehouden.

Overigens speet het hem, dat de Regering niet heeft voorgesteld deze kinderaftrek voor alle kinderen beneden 21 jaren te geven, zij heeft deze leeftijdsgrens van 18 jaren uit de huidige landsverordening gehandhaafd. Nu tegenwoordig vele ouders hun kinderen proberen verder te brengen dan zij zelf zijn gekomen en hen dus laten studeren, en de eigenlijke studiekosten op ingeveer 16-jarige leeftijd pas beginnen en dan nog enkele jaren door blijven gaan, is het, ook uit een oogpunt van „socialisering" van deze belasting noodzakelijk kinderaftrek tot het 21e levensjaar van het kind te geven.

Voorts is de leeftijdsgrens van de in het buiteniand onderwijs ontvangende kinderen bedoeld in het derde lid van artikel 16 van 21 jaren gebracht op 25 jaren. Spreker kon zich hiermede verenigen.

De heer Voges stelde vervolgens de vraag of de Regering zich bij het bezien en aanpassen van dit artikel, **ook afgevraagd heeft of zich, terzake** andere redenen **dan** studie, kinderen in het buitenland kunnen bevinden, waarvoor het billijk zou zijn de vermindering ex artikel 16 derde lid eveneens te verlenen.

Spreker dacht bijvoorbeeld aan in het buitenland verblijvende en aldaar verpleegde, wellicht ook onderwijs ontvangende, blinde, doofstomme, gebrekkige of geesteszieke kinderen.

Men kan tegenwerpen, dat dergelijke kinderen, teneinde als het ware gereed gemaakt te worden voor het maatschappelijk leven, in de inrichting waar zij worden verpleegd, toch ook onderwijs ontvangen, dat een dergelijke onderwijs-inrichting hier niet is gevestigd, zodat op hen het bepaalde van artikel 16 3e lid automatisch van toepassing is. Doch het geval kan zich voordoen, bijv. bij gebrekkige of geesteszieke kinderen, dat van „onderwijs" geen sprake kan zijn, doch uitsluitend van „verpleging" moet worden gesproken.

Nauw hiermede in verband staande was volgens spreker een mogelijke aftrek terzake van gemaakte ziektekosten. De heer Voges meende, dat, nu tot „socialisering" der inkomstenbelasting wordt overgegaan, dan een dergelijke aftrek niet mag ontbreken.

In het onderhavige ontwerp wordt aftrek gegeven voor representatiekosten en voor giften, doch hoe denkt men over enkele duizenden guldens ziektekosten, welke vaak binnen weinige maanden door een inkomstentrekker moeten worden opgebracht? De draagkracht van betrokkene is dan toch wel behoorlijk gedaald, bij chronische ziektegevallen kan dit zelfs voor een lange reeks van jaren het geval zijn.

Tenslotte achtte spreker in het ontwerp bepaalde begrippen beter omschreven, waardoor een meer juiste toepassing der gedeelte bepalingen worden gewaarborgd.

Sinds jaren hebben de Nederlandse Antillen in het buitenland een uitstekende naam terzake het tarief en de toepassing der hier bestaande belastingwetten. Spreker wilde er voor waarschuwen deze goede naam niet te doen verliezen. Nu de tijden voorbij zijn, dat de belastingen eenvoudig konden worden opgelegd en in hoofdzaak gemakkelijk werden geïnd, en thans getracht moet worden de begrotingen met alle ten dienste staande middelen sluitend te maken, kan zou gauw de neiging ontstaan de belastingopheffing met alle hardheid door te voeren teneinde een zo groot mogelijke opbrengst te verkrijgen.

Dit behoeft echter aan de andere kant ook weer niet te betekenen, dat men door het in het algemeen in het leven roepen van allerhande vrijstellingsbepalingen tracht bedrijven, instellingen of personen hierheen te lokken, waardoor de mogelijkheid tot belasting-ontduiking in het buitenland wordt geschapen. Uiteindelijk zullen de Nederlandse Antillen gebaat zijn bij hun bona fide belastingbetalers.

Spreker vroeg nog de aandacht der Regering voor de belasting-accountantsdienst. Naar is gebleken verricht deze dienst uitstekend werk, doch de werkzaamheden van deze dienst dienen tevens uit te strekken tot alle eilanden van de Nederlandse Antillen en zich niet te beperken tot de eilanden Curaçao en Aruba. Niet slechts terwille van hogere opbrengst, doch om niet de indruk te wekken, dat belastingbetalers op bepaalde eilanden anders worden behandeld.

Tenslotte wees spreker op de nauwe betrekking, waarin het ontwerp staat tot het verdrag ter voorkoming van dubbele belasting tussen Nederland en de U.S.A. Na jaren van intensief overleg tussen de Landsregering, hoofdambtenaren en autoriteiten van de Verenigde Staten is dan eindelijk de aansluiting van de Nederlandse Antillen bij dit verdrag tot stand gekomen met terugwerkende kracht tot 1 januari 1955.

Gorte voordelen

De heer Braam zeide, dat het reeds lang nodig gebleken was, dat door de stijging van de kosten van levensonderhoud sedert 1943, het jaar van de invoering der inkomstenbelasting, het belastingvrije minimum van ƒ 900,— derhalve het bedrag, waarop men belasing begint te betalen, moest worden verhoogd. In dit ontwerp is dit dan ook geschied. Voortaan betalen zij, die dus een zuiver inkomen hebben beneden de ƒ 2000,—, d.i. dus pl.m. ƒ 166,— per maand, geen inkomstenbelasting. Hieronder zal een grote groep personen vallen, zoals bijv. het winkelpersoneel.

Vervolgens komt er, aldus de heer Braam, in het systeem van de kinderaftrek een grondige wijziging. Was het totnogtoe zo, dat de tegenwoordige aftrek per kind een gering bedrag bedroeg en dan nog van het **belastbaar inkomen,** thans wordt er een aftrek ingevoerd, dat stijgt met het inkomen, en dat dan afgetrokken wordt van de te **betalen belasting.** Iemand, die vroeger bijv. een zuiver inkomen had van ƒ 3000,— en vader was van drie kinderen, betaalde vroeger ruim ƒ 60,— per jaar aan belasting. Thans zal hij gaan betalen ƒ 41,50 — ƒ 12,— [illegible] ƒ 29,50. Dit dus een hele verbetering.

Dan zijn uit het tarief bepaalde knikken, die bij de opcentenheffing voor bepaalde inkomengroepen tot onbillijkheden leidden, eruit gehaald.

Voorts heeft de Regering bij Nota van Wijzigingen nog voorgesteld om de leeftijd van in het buitenland studerenden, waarvoor aftrek wordt toegestaan, te verhogen van 21 jaar tot 25 jaar, een verbetering, die er ook mag zijn.

Wanneer ik deze belangrijkste wijzigingen opsomt, aldus de DP-afgevaardigde, dan gaan mijn gedachten terug naar de „goede oude tijd", toen de fracties van de DP en PPA door middel van bepaalde moties hun wensen kenbaar maakten en tot deze wensen behoorden de verhoging van het belastingvrije minimum en de verbetering van de kinderaftrek. Men kan daarom begrijpen, aldus de heer Braam, dat het voor de DP-fractie een genoegdoening is al deze wensen in vervulling te zien gaan.

Naast de opgesomde wijzigingen zijn in het voorgestelde tarief de opcenten geïncorporeerd, terwijl daarnaast vele in de praktijk gewenst gebleken fiskale verbeteringen en aanvullingen werden aangebracht.

De heer Braam zeide niet akkoord te kunnen gaan met de wijze, waarop men gemeend heeft bij de berekening van het tarief onderscheid te maken tussen gehuwd en ongehuwd. In het Voorlopig Verslag gaven enkele leden de Regering in overweging het ontwerp in die zin te wijzigen, dat in tegenstelling met de huidige bepalingen in de te betalen belasting onderscheid wordt gemaakt tussen gehuwden en ongehuwden met dien verstande, dat de laatstgenoemde meer betalen dan de eerstgenoemden.

Spreker had bezwaar tegen de wijze, waarop zijdens de (vorige) Regering gemeend werd aan deze wens tegemoet te komen. De belasting van de ongehuwden werd gewoonweg met 10% van het tarief der gehuwden verhoogd. En dat terwijl:

1o. In de particuliere bedrijven nog steeds geen onderscheid wordt gemaakt tussen het loon van gehuwden en dat van ongehuwden.

2o. Er zijn vele ongehuwden, die als kostwinner optreden ten behoeve van hun ouders of andere familieleden; en hiervoor is hun geen aftrek toegestaan. Ze hebben dus in feite ook voor een gezin te zorgen.

3o. We moeten ons aan de realiteit houden, wat betreft de toestanden op de Nederlandse Antillen, waar het in concubinaat („accompañá") niet iets ongewoons is, hoe men dat ook uit een christelijk-moraal standpunt wil bekijken. Voor de vele verwekte natuurlijk-erkende kinderen krijgen deze „ongehuwden" geen aftrek. Maar hun belasting wordt met 10% verhoogd en kans is dus dat hun „gezin" benadeeld wordt, en dat is uit een christelijk-moreel standpunt bekeken, toch niet veroorloofd, aldus de heer Braam.

Voor grote gezin

Ook de heer Werleman (U.N.A.) juichte het ontwerp toe. Want het betekende een verbetering voor het grote gezin, zoals deze steeds door de U.N.A. was gepropageerd. Hij constateerde, dat de ongehuwden en de gehuwden zonder kinderen nu iets meer belasting aan het betalen kwamen. Er wordt ook geen rekening gehouden met kinderen boven 18 jaar, deze komen ten laste van de familie. Spreker zeide een kleine wijziging te zullen voorstellen, teneinde hieraan tegemoet te komen.

Belastingverhoging!

De heer Debrot zeide geen spelbreker te willen zijn bij deze loftuitinen op het ontwerp-Plantz! Doch er komen dingen in voor, die geen lof waard zijn. Voor verschillende groepen immers, o.a. de mensen met de vaste inkomens, betekent het ontwerp een belastingverhoging. Deze groep bestaat uit niet minder dan 16.612 belastingtelers op een totaal van 30.650 belastingbetalers. Zij brengt 104 miljoen gulden in de schatkist van de in totaal 140 miljoen, die aan inkomstenbelasting betaald worden.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Braam merkte de KVP-afgevaardigde op, dat men toch mag zeggen, dat de huwelijkse staat iets normaals is, en het concubinaat iets ongewoons!

Minister Beaujon zeide, dat sinds 20 augustus van het vorig jaar overleg met de Bestuurscolleges plaats vindt in verband met een eventuele opheffing der Gebruiksbelasting. Voor kinderen boven 18 jaar, die wegens geestes- of lichaamsgebreken niet in staat zijn in eigen onderhoud te voorzien, geldt de norhale aftrek volgens art. 6 lid 1a.

In verband met een der amendementen van de heer Voges werd de vergadering een kwartier geschorst. Het betrof de vast te stellen belasting i.v.m. kosten verbonden aan geneeskundige behandeling. Het werd met 13—7 stemmen verworpen, nadat de regering had verklaard er niet mede akkoord te gaan. Voor stemden NVP (4), Debrot, Werleman en Eman.

Nadat de regering bij monde van minister Beaujon verklaard had de ongehuwden ip.v. met 10%, met 5% te zullen belasten, trok de heer Braam zijn desbetreffend amendement in.

Het amendement-Voges, strekkende tot een verdubbeling van de vermindering van het belastingbedrag per kind, werd met 13—7 stemmen verworpen.

Het ontwerp werd daarna in zijn geheel aangenomen.

Bouwkredietbank

N.a.v. het ontwerp tot instelling van een Bouwkredietbank zeide de heer v.d. Hoeven, dat het huizenprobleem nijpend is. Het ontwerp is een maatregel, die de kleine man in staat stelt op de duur een eigen huisje te kunnen bezitten. Op 31 december 1953 is dit ontwerp reeds ingediend.

De heer Abbad zeide, dat sedert 1953 een kapitaal van ƒ 420.000,— nutteloos op de begroting staat. Als straks de wettelijke regeling tot stand is gekomen, dan ligt er niets meer in de weg, aanstonds met de uitvoering ervan aan te vangen en de nodige maatregelen zo snel mogelijk te treffen, opdat de bank spoedig met haar werkzaamheden kan beginnen.

Spreker zag gaarne, dat het in werking treden van de onderwerpelijke landsverordening op een tijdstip niet later dan bv. 1 maart 1956 zou worden bepaald.

De heer Abbad betreurde het, dat deze regeling zozeer gebonden is aan de overname van de financiering door erkende hypothecaire instellingen, hetgeen de bank moreel er toe dwingt voor haar kredietverleningen geen lagere rente te vragen, dan de door die hypothecaire instellingen gevraagde percentage, neerkomende op de huidige hypotheek-rentestand van 5%. Hierdoor wordt de **sociale** inslag van deze regeling enigszins verzwakt, omdat, de bank gedwongen is voor al haar kredietverleningen eenzelfde hoge rente te vragen, óók voor **dié** kredieten, die niet voor overname in aanmerking zullen komen en dus bij wijze van krediet op lange termijn, door de bank verleend zullen moeten worden.

Er zijn immers tal van gevallen, vooral onder de koenoekoe-bewoners, waarbij de financiering nooit voor overname in aanmerking zal komen, om reden, dat de plaatselijke hypothecaire beleggingsinstellingen krachtens hun voorschriften, principeel, kredietverlening op kleine onderpanden en veraf van de stad gelegen percelen, uitsluiten. En het zijn juist deze lieden, die zich de hoge kosten van financiering van eigen bouw niet kunnen permitteren, „de minder kapitaalkrachtige ingezetenen van de Nederlandse Antillen", zoals de memorie van toelichting het aangeeft, of beter gezegd de **niet**-kapitaalkrachtigen, die wij willen steunen, omdat onder dezen, de woningtoestanden het hardst voor verbetering schreeuwt en omdat onder hen de spaarzin het dringendst aangewakkerd moet worden.

Aangezien de ontwerp-landsverordening terzake niets voorschrijft, omdat de praktijk zal moeten uitwijzen in hoeverre en in welke mate daarmede zal moeten worden rekening gehouden, wil men de sociale inslag van deze regeling geheel tot zijn recht laten komen, vertrouwde spreker, dat de Regering, bij de uitvoering van de regeling de nodige aandacht hieraan zal besteden.

De heer Braam noemde de Bouwkredietbank een strijdmiddel tegen de woeker. Hij wilde weten of de regering reeds een commissie tot bestrijding van de woeker in het leven had geroepen.

Minister Beaujon zegde toe, dat zo spoedig mogelijk met de Bank begonnen zal worden. En minister Van de Meer bevestigde, dat er inderdaad reeds een commissie als door de heer Braam bedoeld, was ingesteld.

Een amendement-Abbad werd met 14—6 stemmen verworpen.

De heer Debrot behoorde ditmaal tot de tegenstemmers.

Een amendement-Voges werd gedeeltelijk overgenomen.

Waarna het hele ontwerp werd goedgekeurd en de Staten de vergadering opschortten tot de avond.

Clement Attlee is afgetreden als voorzitter van de Engelse Labour Party. De ex-Premier die thans 72 jaar is, heeft gedurende 20 jaar zitting gehad in het bestuur van de Labour Party. Op de foto: Attlee passeert in de Westminsterse ondergrondse het toepasselijke „Exit" opschrift.

Schoenen kijken U aan! Met een verrassend nieuwtje op schoenengebied kwam een Duesseldorfer schoenenfabrikant voor de dag. De modieus geklede vrouw kan tegenwoordig haar „tweede gezicht" op haar elegante pumps dragen. Hoe hij dat bedoelt, kunt U op dit plaatje zien. De fantasierijke ontwerper won er de eerste prijs mee op een schoenenexpositie in Bologna.

Driedelige Encyclopedie van het Katholicisme

Geslaagd werk in drie delen

In het begin van dit jaar werd het aanstaande verschijnen van de Encyclopedie van het Katholicisme aangekondigd. Twee van de drie delen zijn momenteel in omloop en liggen ter beoordeling voor ons. Het recenseren van een encyclopedisch werk is steeds een precaire aangelegenheid. Niemand kan verwachten, dat een dergelijk omvangrijk boek geheel wordt doorgenomen, terwijl de arbeid van zoveel verschillende specialisten onmogelijk door één persoon kan worden beoordeeld bij gebrek aan de vereiste veelzijdige deskundigheid. Wij moeten ons dus beperken tot een weergeven van de opzet en uitwerking der Encyclopedie en verder aan de hand van enkele, in feite talrijke steekproeven een algemene indruk geven van de waarde en bruikbaarheid van het werk.

De eerste vraag, die zich voordoet, is de vraag naar het goede bestaansrecht van deze Encyclopedie van het Katholicisme naast de grote, vijf en twintig-delige „Katholieke Encyclopedie", die reeds aan haar tweede druk toe is. De redactie beantwoordt deze vraag door voorop te stellen, dat er geen sprake is van eventuele concurrentie, daar de opzet van [illegible] werken zeer verschilt uit hoofde van de bewuste beperking van de Encyclopedie van het Katholicisme. Tengevolge daarvan is dit werk aanmerkelijk minder kostbaar en derhalve toegankelijk voor een grotere lezerskring. In het algemeen groeiende verlangen naar grotere en meer gedetailleerde kennis — misschien wel in het bijzonder onder de katholieken — ziet de redactie dan ook de voornaamste reden voor de verantwoorde uitgave van dit driedelige boek. Deze verklaring lijkt ons alleszins aanvaardbaar. [illegible] meer, daar de inhoud der Encyclopedie inderdaad beantwoordt aan de behoefte van de naar voorlichting zoekende katholiek. Het werk omvat „behalve het gehele terrein der katholieke geloofs- en zedenleer, het godsdienstig en kerkelijk leven, de uitingen hiervan in literatuur, kunst en geschiedenis en verder al datgene, wat met deze onderwerpen min of meer rechtstreeks samenhangt." Sociologie wijsbegeerte, godsdienstwetenschap, [illegible] levensvormen opvoeding jeugdbeweging en kerkelijke aangele[illegible] buitenland, da[illegible] alles krijgt een plaats in de kolommen, terwijl er ook bijzondere aandacht is besteed aan het Protestantisme.

Op deze wijze is de Encyclopedie van het Katholicisme een uitvoerige bron van informatie geworden, voor de katholieken zelf op de eerste plaats, maar evenzeer voor andersdenkenden die hierin betrouwbare inlichtingen vinden over onze leer en levensopvatting.

Een gelukkige vondst lijkt ons het ruime gebruik van verwijzingstrefwoorden, waardoor de lezer herhaaldelijk verwezen wordt naar samenvatten de artikelen, welke, naar de bedoeling der redactie, de verschillende onderwerpen beter in hun onderling verband doen uitkomen. Dat door deze methode sommige artikelen vrij lang zijn uitgevallen, en in die omv[illegible] geheel passen in de gangbare [illegible]ting van een Encyclopedie, is [illegible] vermijdelijk. Gezien de special[illegible] van dit werk, mag dit o.i. ech[illegible] als een bezwaar gelden. Voorts artikelen van deze aard hebben getroffen onder de trefwoorden [illegible] Jezus Christus, Kerk, katholicisme, hiërarchie, [illegible] men der verschillende kloost[illegible] liefdadigheid. De behandeling d[illegible] derwerpen is zeer helder en o[illegible] lijk. Anderzijds is het ons op[illegible] dat bepaalde onderwerpen wel [illegible] als b.v. droomuitlegging, mor[illegible] wapening, „arbeiders". Wat de rondgestrooide namen van alle[illegible] bekende heiligen en zaligen [illegible] daarvan kunnen wij, met alle[illegible] overigens voor de opvatting de[illegible] tie, het nut niet inzien.

Al met al lijkt ons de Ency[illegible] van het Katholicisme een [illegible] werk, waarmee onzegwijfeld ve[illegible] voordeel kunnen doen. Onder [illegible] sen en Boexe hebben talrijke werkers uit Nederland en Bel[illegible] toegevoegd [illegible] aan het werk gegeven. De Ned[illegible] uitgever P. Brand N.V. zorgde [illegible] goede uitgave, waarbij vooral d[illegible] lijk uitstekende, met goede sm[illegible] kozen buitentekstfoto's [illegible]

„Herontdekkin[g]

Meesterwerk van G[reco] 25 jaar in bankkl[uizen]

(Van onze correspondent in S[illegible])

Een maar zeer weinig bekend kapitaal werk van El Greco's periode hangt momenteel te[illegible] ter openbare bezichtiging en w[illegible] bijgebouwen van de kerk van [illegible] nés, waar het meer luister bij[illegible] de aldaar opgestelde kerststal. H[illegible] beeldt tegen een decoratieve grond in Italiaanse renaissance „uitdrijving der kooplieden uit [illegible] pel" uit. De critici roemen de[illegible] tige, bewogen compositie der waarvan de in het rood gestoken [illegible]tus-figuur het middenpunt vor[illegible] schilderij is sinds de achttiende eigendom van de „koninklijke b[illegible] schap van de allerheiligste Chris[illegible] in genoemde kerk haar zetel. Toen, kort na het uitroepen [illegible] tweede republiek in 1931, hier [illegible] in het land kerken en kloost[illegible] brand werden gestoken en anti-kerkelijke uitspattingen zich deden, achtte de broederschap [illegible] raden dit kostbaar bezit in ve[illegible] te brengen en deed het opslaan kluizen van de „Bank van S[illegible] Edoch, tijdens de burgeroorlog te de broederschap oorspronkelijk[illegible] cumenten, waarin haar eigendom doek is vastgelegd, kwijt, met dat er voor de broederschap een ingewikkeld proces aan te pas is komen, om haar aanspraken [illegible] kend te zien. Dit is pas kort gebeurd en bijna 25 jaar is he[illegible] opgeborgen gebleven in ge[illegible] kluizen. Voor een hele genera[illegible] kunstminnaars en speciaal van vorsers, is het te voorschijn ervan als het ware een „her[illegible] king". Tot de eigenaardigheden [illegible] oeuvre van El Greco behoort, slechts een zeer beperkt aantal een groot aantal malen telke[illegible] haalde en in zijn opvatting e[illegible] voortdurende ontwikkeling tot [illegible] king bracht. De in toaal vier[illegible] van hem bekende werken [illegible] slechts 25 verschillende onder[illegible] uit.

Ook de „uitdrijving uit de [illegible] heeft hij herhaalde malen in be[illegible] bracht. Mede vandaar dat aan h[illegible] te voorschijn komen van het on[illegible] ge werk wordt gehecht.

Louison Bobet, de franse wielr[enner] die noodgedwongen na een operati[e] fiets enige tijd aan de kant moe[s] ten staan, is op het ogenblik druk [illegible] de zijn vliegbrevet te halen. [illegible] verlaat Bobet het trainingstoestel [illegible] een vlucht boven het vliegveld Dinan.

Milaan. — De Brit Fergus Ande[illegible] die het vorige seizoen als ploegle[illegible] en reserve van de renstal „[illegible] Guzzi" optrad, heeft deze firma o[illegible] december verlaten. Het wordt niet mogelijk geacht, dat hij dit jaar een andere Italiaanse fabriek diensten zal verlenen.